

Страляць гэтыя дзяўчаты ўмеюць не толькі вочкамі. Мяркуючы па адзначаных паказчыках, жанчыны-ваеннаслужачыя маюць поспехі і ў асваенні выключна ваенных дысцыплін.

СТАР 4

Ёсць звесткі, што раней дзве Сабалёўкі вызначалі як «лапленую» і «дабранскую». «Лапленую» — напэўна, мелася на ўвазе пабудавалі ітшшкафабрыку, усе пачалі сябе лічыць ледзь не гарадскімі.

СТАР 6

«Калі параёноўваць дзецкі і дарослькі на «Новай хвалі-2012», то другім сёлета добра было б павучыцца ў першых, як трэба ставіцца да конкурсу», — падзяліўся назіраннямі спявак Аляксей Хлястоў.

СТАР 8

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Аляксандр ЛУКАШЭНКА:

«Прадаўжэнне курсу на развіццё інтэграцыі адпавядае інтарэсам грамадзян Беларусі і Расіі»

Старшыня Вышэйшага Дзяржаўнага Савета Саюзнай дзяржавы, Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка з нагоды Дня яднання народаў Беларусі і Расіі накіраваў віншаванне Прэзідэнту Расійскай Федэрацыі Дзмітрыю Мядзведзеву.

«Прадаўжэнне курсу на далейшае развіццё інтэграцыйных працэсаў у поўнай меры адпавядае інтарэсам грамадзян Беларусі і Расіі», — гаворыцца ў віншаванні. Аляксандр Лукашэнка выказаў глыбокае перакананне, што і ў далейшым дзейнасць Дзмітрыя Мядзведзева будзе садзейнічаць вырашэнню важнейшых пытанняў беларуска-расійскага супрацоўніцтва на карысць народаў дзвюх дзяржаў.

Кіраўнік беларускай дзяржавы накіраваў віншаванне з нагоды свята старшыні Савета Міністраў Саюзнай дзяржавы, старшыні ўрада Расійскай Федэрацыі, выбранаму і не ўступіўшаму на пасаду Прэзідэнту Расійскай Федэрацыі Уладзіміру Пуціну.

«Беларуска-расійская інтэграцыя адкрыла шырокія магчымасці для развіцця ўзаемавыгадных саюзніцкіх адносін нашых дзяржаў», — лічыць Аляксандр Лукашэнка.

«У многім дзякуючы Вашай актыўнай пазіцыі мы змаглі дасягнуць значных вынікаў ва ўсіх сферах супрацоўніцтва. Упэўнены, што і ў далейшым нашы сумесныя намаганні будуць садзейнічаць палітычнаму і эканамічнаму супрацоўніцтву ў мэтах забеспячэння стабільнага і шчаслівага жыцця беларускага і расійскага народаў».

Віншавальныя пасланні з нагоды Дня яднання народаў Беларусі і Расіі накіраваны таксама старшыні Савета Федэрацыі Федэральнага Сходу Расійскай Федэрацыі Вялянціне Машвэнка, старшыні Дзяржаўнай Думы Федэральнага Сходу Расійскай Федэрацыі Сяргею Нарышкіну, Патрыярху Маскоўскаму і ўсяе Русі Кірылу, Дзяржаўнаму сакратару Саюзнай дзяржавы Рыгору Рапоцу і іншым палітычным дзеячам.

Дзмітрый МЯДЗВЕДЗЕЎ:

«Беларусь і Расію звязваюць шматвяковыя традыцыі дружбы і добрасуседства»

З нагоды Дня яднання народаў Беларусі і Расіі кіраўнік беларускай дзяржавы Аляксандра Лукашэнка павіншаваў Прэзідэнта Расійскай Федэрацыі Дзмітрыя Мядзведзева.

«Нашы народы звязваюць шматвяковыя традыцыі дружбы і добрасуседства, агульныя духоўныя карані, слаўныя старонкі сумеснай гісторыі. Апіраючыся на гэты трывалы фундамент расійска-беларускіх саюзніцкіх адносін, мы паспяхова развіваем усебаковае ўзаемавыгаднае партнёрства, дабіваемся адчувальных вынікаў у гандлёва-эканамічнай сферы, каардынуем падыходы па шырокім колае пытанняў рэгіянальнага і міжнароднага парадку дня», — адзначае Аляксандр Лукашэнка.

Дзмітрый Мядзведзев выказаў перакананне, што ажыццяўленне намечаных планаў у поўнай меры адпавядае карэнным інтарэсам дзвюх краін, паслужыць умацаванню агульнаеўрапейскай стабільнасці і бяспекі.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

ШТОГАДОВАЕ ПАСЛАННЕ ПРЭЗІДЭНТА БЕЛАРУСКАМУ НАРОДУ І ПАРЛАМЕНТУ ЗАПЛАНОВАНА НА 19 КРАСАВІКА

Сумеснае пасаджэнне Палаты прадстаўнікоў і Савета Рэспублікі, на якім са штогадовым Пасланнем да беларускага народа і Нацыянальнага сходу выступіць Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка, плануецца правесці 19 красавіка. Правядзенне сумеснага пасаджэння ў гэты дзень адобрыў учора Савет Рэспублікі, перадае БЕЛТА.

Традыцыйна на сумеснае пасаджэнне ў Авальную залу Дома ўрада, дзе Прэзідэнт выступіць са штогадовым Пасланнем беларускаму народу і Нацыянальнаму сходу, запрашаюцца вышэйшыя службовыя асобы краіны, члены ўрада, кіраўнікі органаў дзяржаўнага кіравання, буйнейшых прадпрыемстваў, прадстаўнікі дыпламатычнага корпуса, сродкаў масавай інфармацыі.

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА ВЫКАЗАЎ СПАЧУВАННІ

У сувязі з гібелью людзей у выніку крушэння самалёта ў Цюмечынскай вобласці Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка выказаў шчырае спачуванне Прэзідэнту Расійскай Федэрацыі Дзмітрыю Мядзведзеву, родным і блізімкім загінулым. Аб гэтым БЕЛТА паведамлілі ў прэс-службе беларускага лідара.

«У Рэспубліцы Беларусь з глыбокім болем і смуткам успрынялі паведамленне аб трагічнай гібель людзей у выніку крушэння самалёта», — гаворыцца ў спачуванні. «Ад імя беларускага народа і ад сябе асабіста выказаў шчырае спачуванне Вам, паважаны Дзмітрый Анатольевіч, родным і блізімкім загінулым і жадаю хутэйшага выздараўлення ўсім пацярпелым», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка.

МЕСЦАМІ МОЦНЫЯ СНЕГАПАДЫ

У бліжэйшыя дні ў Беларусі захавацца няўстойлівае і халоднае надвор'е, паведамля рэдакцыя спецыялістаў Цэнтральнага гідраметэацэнтра Міністэрства Вольга Фядотава.

Сёння ўдзень ападкаў будзе ўжо менш, тэмпература паветра 2—9 цяпла. А вось 4 і 5 красавіка чарговыя атмасферныя франты з боку Заходняй Еўропы зноў сапсуюць нам надвор'е. У сераду на ўсёй тэрыторыі краіны пройдзе снег, мокры снег, у паўднёвых рэгіёнах мокры снег з дажджом. Уначы і раніцай галалёд. Тэмпература паветра ўначы ад мінуса 3 да плюса 3, па паўночным усходзе да 7 мараду; удзень — 0 — плюс 7 градусаў, на поўдні краіны 8—13 цяпла.

Складанымі ўмовамі надвор'я будучы ў чацвер, калі прагназуецца мокры снег і дождж. На дарогах галалёдзіца. Тэмпература паветра ўдзень — плюс 2—9 градусаў.

Сяргей КУРКАЧ.

ПЫРСКІ, СМЕХ І АПОШНІ СНЕГ

У ГАРНАЛЬЖЫМ КУРОРЦЕ «Сілічы» завяршыўся чарговы зімні сезон. Пяты раз запар закрыўся такога сезона ператварэцца ў сапраўднае шоу экстрэмаў. Дзве тысячы глядачоў, якія прыехалі на развітанне з лыжнай зімою, назіралі хуткасныя з'езды з галоўнага сіліцкага схілу і палёты ў басейн з... халоднай вадою.

Тэмпература паветра на працягу экстрэм-турніру не перавышала +1, тым не менш ніхто з заўважных удзельнікаў — сноўбардыстаў і гарнальжнікаў — не адмовіўся ад гэтага першакласавіцкага «купання». Сярод іх было нямала прадстаўніц прыгожай паловы чалавечтва, якія ўражвалі не столькі сваімі экзатычнымі касцюмамі, колькі максімальнай для гэтай пары адсутнасцю адзення.

ЛІЧБА ДНЯ

Найбольш значная сума падаходнага падатку прад'юлена да аплаты фізічнай асобе інспекцыяй МІЗ на Цэнтральным раёне сталіцы — Br2,2 млрд. Гэта самы буйны аплата падатковага парадку Br21 млрд, — паведаміў начальнік інспекцыі Міністэрства на падатках і зборах на Мінску Уладзімір Лайкоў.

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 03.04.2012 г.

Долар ЗША	8000,00
Еўра	10690,00
Рас. руб.	272,50
Укр. грыўня	995,06

НАДВОР'Е СЁННЯ	
Брэст	+ 9°
Віцебск	+ 4°
Гомель	+ 8°
Гродна	+ 6°
Магілёў	+ 4°
Мінск	+ 4°

ІНТАРЭСЫ ГРАМАДЗЯН — ГАЛОЎНЫ КЛОПАТ ПАРЛАМЕНТАРЫЯЎ

Выступленне Старшыні Савета Рэспублікі Рубінава А.М. на адкрытай сесіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь чацвёртага склікання

Добры дзень, паважаныя калегі, запрашаныя і журналісты! Сёння пачынае работу восьмая сесія Савета Рэспублікі. У гэты перыяд нам трэба будзе правесці вялікую работу па задавальненні забеспячэння дынамічнага развіцця нашай краіны. На цяперашнім этапе гэта мае асаблівае значэнне і актуальнасць у сувязі з пераўтварэннямі ў нашай эканоміцы, намечанымі Прэзідэнтам і ўрадам, і развіццём інтэграцыйных працэсаў паміж Беларуссю, Расіяй і Казахстанам.

Краіна набірае тэмпы: усе галіны і рэгіёны ў цэлым выконваюць даведзеныя планы павышэння паказчыкаў. У студзені-лютым гэтага года аб'ём валавога ўнутранага прадукту павялічыўся ў супастаўных цэнах на 3 працэнты да ўзроўню аналагічнага перыяду мінулага года. Дадатную дынаміку дэманструе прамысловасць: вытворчасць яе прадукцыі павялічылася больш як на 6 працэнтаў. Дадатнае салда складваецца ў знешнім гандлі таварамі і паслугамі. Справіліся мы і з сітуацыяй на фінансавым рынку: спынены рост цэн, зніжаны ўзровень інфляцыі.

Прынцыповы задачай для ўсіх нас застаецца аднаўленне пакупной здольнасці насельніцтва. Шлях нам вядомы — трэба павышаць эфектыўнасць вытворчасці, выпускаць якасную і канкурэнтаздольную прадукцыю, знаходзіць новыя рынкі збыту. Па-ранейшаму важным з'яўляецца забеспячэнне сацыяльнай стабільнасці і грамадскай згоды. У працоўных калектывах, па месцы жыхарства грамадзян неабходна з адзіных пазіцый і шчыра размаўляць з людзьмі, не замяючыць праблемы, раскрыць іх сутнасць, гаварыць аб перспектывах развіцця краіны.

Я перакананы: калі падыходзіць да людзей з душой, яны

заўсёды зразумеюць сітуацыю і пераканана ў тым, што ўлада працуе на іх будучыню, працуе сістэмна, адказна і прыстойна. І толькі пры такім нашым стаўленні да людзей мы можам разлічваць на іх падтрымку.

Паважаныя члены Савета Рэспублікі!

Паслядоўна праводзячы шматвектарную знешнюю палітыку, мы аддаём безумоўны прыярытэт раўнапраўнаму і ўзаемавыгаднаму супрацоўніцтву з Расійскай Федэрацыяй. Само жыццё запатрабавала ад нашых краін аб'яднаць намаганні, каб перамагчы ў жорсткай канкурэнтнай барацьбе. Менавіта з Расіяй адразу пасля распаду Савета Саюза мы заключылі двухбаковае гандлёва-эканамічнае і мытныя падагненні.

Таму падпісанне 2 красавіка 1996 г. прэзідэнтамі Рэспублікі Беларусь і Расійскай Федэрацыі Дагавора аб стварэнні Супольніцтва Беларусі і Расіі стала важным падзеяй у гісторыі развіцця нашых адносін. Не выпадкова гэты дзень стаў нашым агульным святам — Днём яднання народаў Беларусі і Расіі.

СТАР 2

Выступленне Старшыні Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Андрэйчанкі У.П. на адкрытай сесіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь чацвёртага склікання

Паважаныя дэпутаты Палаты прадстаўнікоў! Паважаныя запрашаныя і журналісты!

У адпаведнасці з Канстытуцыяй Рэспублікі Беларусь сёння пачынае работу дзясятая сесія Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь чацвёртага склікання.

Варта адзначыць, што гэта сесія будзе асаблівай. Практычна адразу пасля яе завяршэння краіна ўступіць у парламенцкую выбарчую кампанію. Як падкрэсліў Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Рыгоравіч Лукашэнка, Палаце прадстаўнікоў сумесна з Саветам Рэспублікі, ўрадам і бліжэйшы час трэба «вызначыць першачарговыя пытанні, якія неабходна вырашыць, каб прыгожа, дастойна завяршыць гэты скліканне».

Менавіта такі падыход заключэння ў аснову нашай дзейнасці.

Нам трэба будзе прыняць блок законапраектаў, накіраваных на далейшае развіццё эканомікі, сацыяльнай сферы, умацаванне нацыянальнай бяспекі.

Ужо сёння на разглядзе ў Палаце прадстаўнікоў знаходзіцца звыш 70 пытанняў.

Дамінантай сесіі, безумоўна, стануць дакументы, нацэленыя на вырашэнне такіх макраэканамічных задач, якія павышэнне канкурэнтаздольнасці і мадэрнізацыя прадпрыемстваў, далейшае развіццё аграрнага сектара, сферы паслуг, прыцягненне інвестыцый.

Ключавымі ў гэтым плане з'яўляюцца праекты законаў аб дзяржаўнай інавацыйнай палітыцы і інавацыйнай дзейнасці, аб інвестыцыях, аб эканамічнай непацэльнасці (банкруцтва), аб камерцыйнай тайне.

Прынцыповае значэнне маюць папраўкі ў Банкаўскі кодэкс, якія прадугледжваюць павышэнне самастойнасці Нацыянальнага банка, надзяленне яго дадатковымі паўнамоцтвамі па нагляду за банкаўскай сферай і маніторынгу фінансвай сітуацыі. Гэта даць магчымасць свесна-або рабаваць на магчымыя негатыўныя з'явы ў эканоміцы.

Садзейнічаць развіццю дзелаў ініцыятыў будзе спрашчэнне адміністрацыйных працэдур, бухгалтарскага ўліку і справаздачнасці, прадастаўлення зямлі і нетраў у карыстанне.

Сур'ёзныя рашэнні трэба будзе прыняць у сферах нацыянальнай бяспекі, забеспячэння законнасці і правапарадку. У першую чаргу гэта меры, накіраваныя на ўзмацненне барацьбы з тэрарызмам, экстрэмізмам, незаконным абаротам зброі і наркатычных сродкаў, а таксама ўдасканаленне прафілактыкі безнагляднасці і правапарушэнняў непаўналетніх.

СТАР 2

ЦІ АДКЛАДВАЕЦЕ ВЫ ГРОШЫ НА АДПАЧЫНАК?

Зінаіда Вараб'ева, загадчыца сектара сацыяльна-педагагічнай працы і аховы дзяцінства Камітэта па адукацыі Мінгарвыкансама:

Звычайна мы рыхтуемся да водпуску за некалькі месяцаў: адкладаем грошы, плануем. У прынцыпе, сярод маіх знаёмых, сяброў усе так і робяць. І гэта не залежыць ад зарплаты. Для чалавека, які хоць бы трохі дысцыплінаваны, гэта не цяжка. Перад водпускам заўсёды ёсць год, і мне здаецца, што гэтага часу дастаткова, каб падзарабіць грошай на адпачынак. Праўда, сёлета мы нікуды ехаць не планавалі. Адпачываць будзем на дачы сям'ёй. Спадзяёмся, што да нас прыедзе пагасцяваць унучка. А правесці час з унучкай для мяне — самы лепшы адпачынак.

Рыгор Несцераў, член Беларускага саюза мастакоў, лідар аб'яднання мастакоў «Аргэль»:

Мне здаецца, што гэтае пытанне лепш задаваць маёй жонцы (смяецца), бо ўсе грошы, што я зарабляю, аддаю ёй. І далей лёс гэтых грошай мяне мала турбуе.

Звычайна я працую ў горадзе, у сваёй майстэрні. Але лета плану правесці ў вёсцы Слабодка недалёка ад Стоўбуцаў. Мой адпачынак — гэта магчымасць папрацаваць на прыродзе. У нас вельмі прыгожыя, кранальныя мясціны, таму з неацэнным чаю, калі зноў іх убачу.

Марына Працкевіч, праграміст ТАА «Адкрыты Кантакт Уорлдсофт»:

Мы з мужам вельмі адказна ставімся да водпуску. Нам важна добра адпачыць і набрацца сіл, бо абое шмат працуем. Паўгода мы адкладвалі грошы, каб нам хапіла на ўсё, што мы запланавалі. Галоўнае — змяніць абстаноўку, у якой жыў абы год. Мне здаецца, толькі такі адпачынак можна назваць паўнаватарскім.

Гэтым летам мы паедзем у Крым. Знаёмыя расказалі, дзе можна зняць невялічкі, чысты і акуратны дамок з усімі выгодамі. Спадзяёмся, што ў нас застаецца шмат прыемных усламінаў аб водпуску.

Наталія ТАЛІВІНСКАЯ.

У САВЕЦЕ РЭСПУБЛІКІ ЗАЦВЕРДЗІЛІ СУДЗІЯЎ ВЯРХОЎНАГА СУДА

Восьмая сесія Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь чацвёртага склікання пачала ўчора сваю працу з зацвярджэння некалькіх назначэнняў. Сенатары далі згоду на назначэнне Дзмітрыя Улопі і Сяргея Кандрэякева судзямі Вярхоўнага Суда, а Анатоля Гарноўскага, Алега Кіенкі і Аля Мірошнік — судзямі Вышэйшага Гаспадарчага Суда. Акрамя таго, была задолена просьба Югена Смірнова аб датэрміновым спыненні яго паўнамоцтваў члена Савета Рэспублікі і вызваленні ад пасады старшыні Пастаяннай камісіі па заканадаўстве і дзяржаўным будаўніцтве ў сувязі з яго выбараным судзямі і старшынствам Суда ЕўрАзЭС.

Уладзіслаў СТАРЦЕВІЧ.

ЗНАЙШЛІ ВАЕННЫ РАРЫТЭТ

На разараным полі каля вёскі Старчуны Пастаўскага раёна памежнікі знайшлі ствольную каробку з часткай ствала ад вінтоўкі, які мяркуюцца, часоў Першай сусветнай вайны, боепрыпасы гэтага ж перыяду (каля 90 гранат, тры снарады і дзве міны) былі знойдзены ў раёне возера Раманішкі. Зразумеўшы пра гэтыя ўнікальныя экспанаты мараць у кожным музеі.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПДЗЕЙ

РАСІЯ ПAKPЫЎДЗІПАСЯ НА «СЯБРОЎ СІРЫЙ»

Расійскія дыпламаты выказваюць вялікае незадавальненне пазіцыяй так званых «сяброў Сірыі», якія ў мінулыя выхадныя правалі чарговую сустрэчу. Намеры «сяброў», адзначаюць у МЗС РФ, супярэчаць задачам мірнага ўрэгулявання. «У Стамбуле прайшло другое мерапрыемства такога роду, у якім Расія, як вядома, удзелу не прыняла. Сустрэча ў Стамбуле, на жаль, захавала аднабаковы характар, а сярод яе удзельнікаў не былі прадстаўлены ні ўрад Сірыі, ні многія ўплывовыя групы сірыйскай палітычнай апазіцыі», — адзначылі ў МЗС. Нагадаем, падчас сустрэчы ў турэцкай сталіцы прыхільнікі звяржэння прэзідэнта Башара Асада заявілі, што гатовы фінансава падтрымаць сірыйскую апазіцыю.

ВАКЦЫНА АД САРДЭЧНА-САСУДЗІСТЫХ ЗАХВОРАВАННЯЎ СТАНЕ ДАСТУПНАЙ НА ПРАЦЯГУ 5 ГАДОЎ

Шведскім вучоным з Лундскага ўніверсітэта удалося распрацаваць хімічнае злучэнне, якое стымулюе імунную сістэму чалавечага арганізма. Вакцына прадужыць прычыны развіцця сардэчна-сасудзістых захворванняў. Па словах распрацоўшчыкаў, яна валодае здольнасцю не дапускаць адкладанні халестэрыну на сценах сасудаў. У выніку не адбываецца іх звужэння, якое з'яўляецца галоўнай прычынай інфаркту. Новая вакцына CVX-210 скарачае верагоднасць назапашвання тлушчавых адкладанняў на 60-70%.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

ВЫЗНАЧАНА ГАЛОЎНАЯ ВЕРСІЯ АВІЯКАТАСТРОФЫ ПАД ЦЮМЕННЮ

Прыярытэтная версія авіякатастрофы пад Цюменню, у якой загінуў 31 чалавек і выжылі 12, Следчы камітэт РФ лічыць тэхнічнаю няспраўнасцю самалёта АTR-72, які належаў кампаніі «Ютэйр». Пры гэтым версія павядамілі, што ў момант падзення быў бачны дым з рухавікоў. Акрамя таго, гэтую версію пацвярджаюць і дзеянні экіпажа, які фактычна адразу пасля ўзлёту разварнуўся ў бок аэрапорта Цюмені.

Паводле інфармацыі з іншых крыніц, абодва рухавікі самалёта працавалі аж да гібель машыны пры сутыкненні з зямлёй. Прычым, да такой высновы прыйшла тэхнічная камісія. У такім выпадку, хутчэй за ўсё, самалёт разбіўся з-за абледзянення.

ІНТАРЭСЫ ГРАМАДЗЯН — ГАЛОЎНЫ КЛОПАТ ПАРЛАМЕНТАРЫЯЎ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)
У сувязі з гэтым, паважаня члены Савета Рэспублікі і запрошаня, дазвольце павіншаваць вас з 16-годдзем гэтай важнай для ўсіх нас гістарычнай падзеі.

Жыццё пацярджак правільнасць зробленага выбару. Дзякуючы прынятаму тады курсу за мінулы перыяд у эканамічным супрацоўніцтве паміж нашымі краінамі дасягнуты вельмі ўражальныя вынікі. Калі пры падпісанні першага саюзнага дагавора таваарабарт паміж Рэспублікай Беларусь і Расійскай Федэрацыяй складуў крыху больш за 5 млрд. долараў, то ў 2011 годзе ён наблізіўся да 40 мільяраў.

Дынамічна развіваецца прамысловая і навукова-тэхнічная кааперацыя. Толькі ў бягучым годзе амаль 5 млрд расійскіх рублёў саюзнага бюджэту выдзелена на фінансаванне 39 сумесных праграм і праектаў. У іх рэалізаваны дзейнічана больш як 280 прадпрыемстваў і арганізацый дзвюх краін. Дзякуючы гэтым праграм, сумеснымі намаганямі будучь створаны новыя высокаэфектыўныя вытворчасці і атрымаць далейшае развіццё многія ўнікальныя навуковыя і працоўныя калектывы.

Умацоўваюцца прамыя сувязі паміж рэгіёнамі Расіі і Беларусі. На гэтым узроўні ўжо дзейнічае амаль 200 розных пагадненняў аб эканамічным супрацоўніцтве.

Вырашаны прынцыповыя пытанні, звязаныя з забеспячэннем роўных правоў беларусаў і расіян, у тым ліку ў сферы адукацыі і медыцыны.

Нашы краіны з адзіных пазіцый выступаюць на міжнароднай арэне, сумесна умацоўваюць абараназдольнасці і бліскучы Саюзнай дзяржавы.

Шмат што зроблена і ў галіне ўніфікацыі заканадаўства. Несумненна заслуга ў гэтым належыць і нашым парламентарыям, якім даляцца нямала паправаўцаў над распрацоўкай прававых асноў Саюзнай дзяржавы. Сёння дзейнічае больш як 150 дагавораў і пагадненняў, якія датычацца супрацоўніцтва нашых краін у палітычнай, эканамічнай, фінансвай, ваеннай, сацыяльнай, культурнай і іншых галінах.

Саюзная дзяржава — добры прыклад інтэграцыйнага аб’яднання на постсавецкай прасторы. Дастаткова сказаць, што больш як 90 працэнтаў яе прававых дакументаў былі прыменены ў больш шырокім шматбаковым фармаце. У прыватнасці, створаная намі праваяя база ў сферы пагранічнай і мытнай інфраструктуры дае магчымасць паспяхова вырашаць задачы, якія стаяць перад новымі інтэграцыйнымі фарміраваннямі — Мытнымі саюзам і Адзінай эканамічнай прасторай.

Гэтыя дасягненні — вынік намаганняў і напружанай работы, найперш, Кіраўніа нашай дзяржавы. Менавіта Аляксандр Рыгоравіч Лукашэнка выступіў ініцыятарам і стаў галоўным маторам стварэння Саюзнай дзяржавы Беларусі і Расіі. Без воляў арганізавані і функцыянавання гэтай саюзнай структуры былі б немагчымыя і тыя інтэграцыйныя працэсы, якія развіваюцца сёння ў рамках ЕўрАзЭС. Вядома, вельмі важна, як падкрэслівае наш Прэзідэнт, каб тыя сумесныя намаганні, якія прыкладаюцца сёння кіраўнікамі краін-супрацоўніц, мелі б не толькі палітычнае гучанне, але і далі б рэальны плён, рэальнае паліпшэнне жыцця простых грамадзян як у Беларусі, так і ў Расіі і Казахстане.

Можна з задавальненнем адзначаць, што кіраўніцтва Расійскай Федэрацыі таксама надае вялікае значэнне развіццю двухбаковых адносін, пераходу іх на больш высокі інтэграцыйны узровень. У час нядаўняй рабочай сустрэчы з Прэзідэнтам Беларусі выбраны Прэзідэнт Расіі Уладзімір Уладзіміравіч Пуцін падкрэсліў, што нашым краінам неабходна і далей развіваць інтэграцыю, быць бліжэй адзін да аднаго.

У апоўдзень, што ў Уладзімір Уладзіміравіа выказаў пункт гледжання большасці грамадзян Расіі, падтрымліу якіх ён атрымаў на праведзеным 4 сакавіка выбарах.

Карыстаючыся выпадкам, хачу ад імя Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь сардэчна павіншаваць Уладзіміра Уладзіміравіа Пуціна з перамогаўнай перамогай. Упэўнены, што ў перыяд знаходжання на вышэйшай дзяржаўнай пасадзе Уладзімір Уладзіміравіч зробіць нямала для умацавання

■ Афіцыйна

СТАРШЫНЯ КДБ ДАЛАЖЫЎ АЛЯКСАНДРУ ЛУКАШЭНКУ АБ ВЫКАНАННІ ЗАДАЧ У СФЕРЫ КОНТРАЗВЕДКІ

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка 2 красавіка прыняў з дакладам старшыню Камітэта дзяржаўнай бяспекі Вадыміа Заіцэва.

Кіраўнік КДБ далажыў аб асноўных напрамках у развіцці і ўдасканаленні работы органаў дзяржбяспекі, контрразведвальнага забеспячэння дзейнасці дзяржорганаў Беларусі, выкананні раней дадзеных даручэнняў кіраўніка дзяржавы, у тым ліку ў ходзе нядаўняга пасяджэння калегіі Камітэта. Вадыім Заіцэў таксама далажыў аб выкананні задач контрразведвальнага зместу па спыненні дзейнасці разведорганаў сумежнай дзяржавы, якія спрабавалі атрымаць доступ да сакрэтнай інфармацыі ў ваеннай сферы, у тым ліку ў рамках адзінай сістэмы бяспекі Саюзнай дзяржавы. Акрамя таго размова ішла аб рабоце КДБ па спыненні карупцыйных і эканамічных злчынстваў, іншай проціпраўнай дзейнасці.

Вадыім Заіцэў, які таксама з’яўляецца старшынёй Беларускай федэрацыі бятлона, далажыў аб планах па развіцці гэтайга віду спорту. Аляксандр Лукашэнка даручыў палепшыць трэнерскую работу, каб максімальна добра падрыхтаваць беларускіх спартсменаў да наступных зімовых Алімпійскіх гульняў. Кіраўнік дзяржавы паставіў задачу больш актыўна развіваць спартыўны комплекс «Раўбічы», выкарыстоўваць яго для правядзення спарторніцтваў міжнароднага класа.

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА ПАВІНШАВАЎ З ЮБЛЕЕМ СВЯТЛАНУ ВУЯЧЫЧ

Кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка павіншаваў з юблеем народную артыстку Беларусі Святлану Вуячыч. «Усё Ваша жыццё прысвечана самаадданаму служэнню беларускаму мастацтву. Шматлікія прыхільнікі шануюць Вас як адну з самых бліскучых салістак Дзяржаўнага ансамбля танца Беларусі за ўсю гісторыю гэтага славетнага калектыву», — гаворыцца ў віншаванні. Аляксандр Лукашэнка выказаў надзею, што яшчэ доўгія гады Святлана Вуячыч будзе гэтак жа лямпа працаваць на карысць нацыянальнай культуры.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Саюзнай дзяржавы і ў цэлым для развіцця інтэграцыйных працэсаў на прасторы СНД.

Толькі разам нашы краіны здольны дабіцца поспеху і працітанія.

Паважаня калегі!

15 гадоў таму быў сфарміраваны новы для Беларусі двухпалатны парламент. 13 студзеня 1997 г. пачала работу першая сесія Савета Рэспублікі першага склікання.

З утварэннем Савета Рэспублікі і Палаты прадстаўніоў у краіне нармалізавалася палітычная сітуацыя, сталі больш эфектыўна вырашацца эканамічныя і сацыяльныя праблемы.

За гэты перыяд Савет Рэспублікі адобрыў больш як 1600 законапраектаў. Па сутнасці, была нанавя створана заканадаўчая аснова дзяржавы. Чацвёртаму скліканню, як і тром папярэднім, давялося прымаць вельмі важныя для жыцця краіны законы. Гэта цэлы блок заканадаўчых актаў, што датычацца фінансava-кредытнай і падатковай сфер, лібералізацыі эканамічнай дзейнасці, развіцця прыватнага прадпрыемальніцтва. Прад’яжалася ўдасканаленне заканадаўства ў сферы дзяржаўнага будаўніцтва. Важнае месца займалі законы, што датычацца правоў грамадзян, іх сацыяльнай абароны, — гэта цэлая серыя заканадаўчых актаў аб шлюбe і сям’і, ахове здароўя і іншых, якія непасрэдна датычацца кожнага чалавека.

Мы таксама разгледзелі і ратыфікавалі больш як 80 дагавораў і пагадненняў, звязаных з утварэннем і дзейнасцю Мьтнага Саюза, Адзінай эканамічнай прасторы і Еўразійскай эканамічнай камісіі.

На працягу ўсіх 15 гадоў першарадную ўвагу нашы сенатары ўдзялялі рабоце непасрэдна з насельніцтвам. Для павышэння эфектыўнасці гэтай работы, якая традыцыйна праводзіцца сумесна з мясцовымі Саветамі дпутатаў, 5 гадоў таму па ініцыятыве Прэзідэнта пры Савеце Рэспублікі быў створаны Савет па ўзаемадзейніі органаў мясцовага самакіравання. Трэба сказаць, што гэта ідэя, гэта форма работы аказалася выключна плённай і дала магчымасць істотна павысіць эфектыўнасць работы мясцовых Саветаў, асабліва базавага і пярвічнага узроўняў, забяспечыла ў рамках усёй рэспублікі абмен вопытам і каардынацыю работы гэтых — самых народных — органаў улады.

Падводзячы вынікі 15-гадовай дзейнасці, можна адзначыць, што члены Савета Рэспублікі набылі вялікі вопыт работы ў вышэйшым заканадаўчым органе нашай краіны. І вы, і вашы папярэднікі нямала зрабілі для будаўніцтва і умацавання маладой беларускай дзяржавы, і не толькі непасрэдна ў заканадаворчым працэсе, але і ў эканамічнай, і ў сацыяльна-культурнай сферы, і ва ўмацаванні міжнародных і міжпарламенцкіх сувязяў.

Таму хачу выказаць шчырую ўдзячнасць усім членам Савета Рэспублікі іцпершанярга і папярэдніх скліканняў за плённую працу на працягу мінулых 15 гадоў. Жадаю ўсім здароўя і новых творчых поспехаў на карысць нашай любімай Радзімы.

Паважаня члены Савета Рэспублікі!

На маючай адбыцца сесіі нам неабходна будзе разгледзець у першачарговым парадку справядзачы аб выкананні рэспубліканскага бюджэту і бюджэту дзяржаўнага пасабоджэтнага фонду сацыяльнай абароны насельніцтва Рэспублікі Беларусі за 2011 год.

Плануюцца таксама разгледзець шэраг вельмі важных законаў, прадкiтваных часуаснымі патрэбнасцямі развіцця нашай эканомікі і сацыяльнай сферы.

Так, у новай рэдакцыі плануецца прыняць закон аб эканамічнай неплачежаздольнасці (банкруцтве). З яго прыняццем будучь створаны прававыя ўмовы для далейшага забеспячэння эканамічнай бяспекі дзяржавы.

Спрашчэнню і ўпарадкаванню бухгалтарскага ўпаўні паслужыць закон аб бухгалтарскім ўліку і справадчачнасці.

На забеспячэнне сацыяльнай стабільнасці ў грамадстве накіраваны напярэй ў законы, якія датычацца занятасці насельніцтва, аховы здароўя і абароны правоў спажыўцоў, адукацыі і культуры.

Будзе разгледжаны праект закона аб дзяржаўнай інавацыйнай палітыцы і

інавацыйнай дзейнасці, а таксама папраўкі ў шэраг законаў, якія рэгулююць гэтыя пытанні.

Асаблівай увагі з нашага боку запатрабуюць змяненні і дапаўненні ў дзёачы Кодэкс аб зямлі, якія будучь датычацца пытанняў прадстаўлення, выкарыстання і адабрання зямельных участкаў.

У мэтах забеспячэння нацыянальнай бяспекі і ўмацавання грамадскага правапарадку будучь разгледжаны папраўкі ў законы аб дзейнасці праваахоўных органаў, прафілактыцы безгляднасці і правапарушэнняў непאўналетніх, барацьбе з тэрарызмам і процідзейні экстрэзмуі, аб абароце зброі і ажыццяўленні ахоўнай дзейнасці.

Запланавана таксама ратыфікацыя шэрагу міжарадавых пагадненняў і дагавораў. Сярод іх пагадненні з Расійскай Федэрацыяй аб супрацоўніцтве і ўзаемадапамозе ў рамках Мьтнага саюза.

Адным словам, нам з вамі, нашымі камісіям трэба будзе правесці вялікую і напружаную заканадаўчую работу. Як заўсёды, яна павінна праводзіцца арганізавана, у самым цэсным ўзаемадзейненні з камісіямі Палаты прадстаўнікоў.

Паважаня калегі!

Вы ведаеце, што ў сенатарыя канікулаў няма. Таму ў міжсесійным перыяд члены Савета Рэспублікі праводзілі актыўную палітычную работу. Шырока практыкаваўся ўдзел у семінарах, ажыццяўляліся выезды ў рэгіёны для прыёму грамадзян, сустрэч з насельніцтвам па месцы жыхарства і працоўным калектывам. Праводзіліся сустрэчы з дэпутатамі мясцовых Саветаў і прадстаўнікамі органаў тэрыторыяльнага грамадскага самакіравання.

Як паказвае практыка, людзі маюць патрэбу ў нашай падтрымцы. У бягучым годзе толькі ў адрас Савета Рэспублікі наступіла амаль 200 зваротаў з просьбамі дапамагчы вырашыць самыя розныя праблемы. Гэта пытанні работы камунальных службаў, добраўпарадкавання тэрыторыі, дзейнасці судоў і праваахоўных органаў.

Як сенатары, надзеленыя асаблівымі паўнамоцтвамі, мы павінны быць бліжэй да людзей на месцах, ведаць іх настроі, павінны падбацьчы ўзнікненне і па меры магчымасці аказваць дапамогу ў вырашэнні ўзнікаючых на месцах праблем. У чым ні заключаліся б просьбы і скаргі грамадзян, трэба да кожнага чалавека адносіцца ўважліва, прычынова рэагуючы на факты фармалізму і бюракратызму з боку мясцовых органаў улады. Людзі не павінны чэрпець з-за нечых недапрацовак або надбасорумленнасці. Хоць дзеля справядлівасці павінен адзначаць, што такія выпадкі сталі сустракацца значна рэдзей. Яі правіла, мясцовыя ўлады добра ведаюць праблемы сваіх жыхароў і стараюцца вырашыць іх станоуча. З іншага боку, і грамадзяне ў пэўных выпадках не праўляюць дастатковай адказнасці перад грамадствам і яшчэ не жывілі ўтрыманскія настроі.

Тым не менш, ва ўсіх выпадках улада павінна працяляць максімум увагі да людзей. На гэта нам пастаянна ўказвае Прэзідэнт краіны. У гэтым годзе, з улікам маючых адбыцца парламенцкіх выбараў, усім нам неабходна значна ўзмацніць работу з людзьмі і, галоўнае, павысіць яе эфектыўнасць. Любую сустрэчу, любую размову з выбарчыкамі трэба выкарыстоўваць не толькі для вырашэння гэтых праблем, з якімі яны да вас прыйшлі, але і для растлумачэння сітуацыі ў краіне, нашай палітыкі, нашых перспектыв. Трэба, каб пасля кожнай такой сустрэчы чалавек ішоў дадому з упэўненасцю ў правільнасці нашага курсу, з упэўненасцю ў сваім будучым і будучым сваях дзяхі.

Сур’ёзныя задачы стаяць і перад Саевтам па ўзаемадзейнасцю органаў мясцовага самакіравання. Нам трэба ўдзяліць больш увагі арганізацыі жыцця ў вёсцях і ў малых гарадах. Пры гэтым неабходна зыходзіць з практычных патрэбнасцяў жыцця мясцовага насельніцтва, выяўляць нявырашаныя пытанні ў дзейнасці мясцовых Саветаў дпутатаў і ў большай меры выкарыстоўваць станоучы вопыт і практыку работы перадавых Саветаў. Гэтаму, у прыватнасці, будзе прысвечана чар-

говае пасяджэнне Савета, якое адбудзецца ў чэрвені бягучага года.

Паважаня калегі!

У міжсесійны перыяд прадаўжалася міжнародная і міжпарламенцкая дзейнасць. Значнай падзей стаў удзел нашай дэлегацыі ў трынаццатым пленарным пасяджэнні Міжпарламенцкай Асамблеі ЕўрАзЭС, на якім быў сфарміраваны склад Суда Еўразійскага эканамічнага супольніцтва. Як вядома, яго Старшынёй выбраны старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па заканадаўстве і дзяржаўным будыніцтве Сміродняў Яўген Аляксандравіч, з чым мы яго шчыра віншуем.

Члены Савета Рэспублікі працавалі ў складзе груп міжнародных наглядальнікаў ад МПА СНД на пазачарговых выбарах дэпутатаў Мажыліса Парламента Рэспублікі Казахстан, на выбарах у Дзяржаўную Думу Расійскай Федэрацыі і выбарах Прэзідэнта Расійскай Федэрацыі. Расійскі бок выказаў удзячнасць прадстаўнікам Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь і саабіста Вадыіму Аляксандравічу Папову, які з’яўляўся кандыдатам усёй групы наглядальнікаў ад СНД на выбарах Прэзідэнта Расіі, за прафесіяналізм і аб’ектыўнасць вынікаў маніторынгу выбараў.

Члены Савета Рэспублікі ў складзе беларускай дэлегацыі прынялі ўдзел у зімовым пасяджэнні Парламенцкай асамблеі АБСЕ ў Вене. Пры абмеркаванні беларускай праблематыкі нашы парламентарыі звярнулі ўвагу замежных калег на тое, што Рэспубліка Беларусь няўхільна выконвае ўзятыя на сябе міжнародныя абавязцельствы ў сферы правоў чалавека, і даявляі да іх аб’ектыўную інфармацыю аб палітычнай сітуацыі ў краіне.

Хачу падкрэсліць, што мы, як і раней, зацкаўляем ў наладжванні поўнафарматнага ўзаемадзейнення з еўрапейскімі парламенцкімі структурамі, але толькі на раўнапраўнай аснове, без палітычнага дыктату і ўмшання ва ўнутраныя справы нашай краіны. Думам, што, уршыце, у ПА АБСЕ і ПАСЕ, які і ўзімоў у Еўрасаюзе, усваядомляць непрадкульнынасць рашэнняў, накіраваных на ўшчамленне нацыянальных інтарэсаў Рэспублікі Беларусі. Наша краіна не ўцяляе ніякай пагрозы ні для адной краіны свету і нікому з суседніх дзяржаў не стварае ніякіх праблем. Усе адносінны мы ўладарэ і грамадзянамі ўнутры краіны будуюць у строгай адпаведнасці з Канстытуцыйяй і прынятымі законамі. Таму ні ў каго няма ніякіх аб’ектыўных прычын для наіскуку на Беларусь — як палітычнага, так тым больш і эканамічнага. Заходнім палітыкам трэба ўсваядоміць, што Беларусь ішла нітка і ніколі не перамагаву сілай, і адзіным шляхам яе інтэграцыі ў еўрапейскую супольнасць з’яўляецца павага яе суверэнітэту і права беларускага народа самому выбіраць шлях свайго развіцця.

Упэўнены, што ўся гэта чарговая кампанія з санкцыямі мае часовы характар. Таму нам не варта пададвацца на правакацыі, а неабходна прадаўжаць спакійную і сістэмную работу на міжнародным парламенцкім полі. У далейшы перыяд будзе прадоўжана работа з парламентамі замежных краінаў і міжпарламенцкімі структурамі. Цяпер беларуска дэлегацыя прымае ўдзел у 126-й Асамблеі Міжпарламенцкага саюза, якая праходзіць у Рэспубліцы Уганда.

У бліжэйшы час адбудзецца 41-я сесія Парламенцкага сходу Саюза Беларусі і Расіі. У маі пройдуць мэраліямствы міжпарламенцкіх асамблей ЕўрАзЭС і СНД, Парламенцкай Асамблеі АДКБ. Трэба будзе правесці сур’ёзную работу па падрыхтоўцы да ўдзелу ў летняй сесіі Парламенцкай асамблеі АБСЕ.

Какаецца, што нашу краіну наведзе парламенцкая дэлегацыя Савета Федэрацыі Федэральнага Сходу Расійскай Федэрацыі на чале з яго прадстаўніком Мацвеенка Валянічнай Іванавічой. Прапацоўваюцца таксама афіцыйныя відзіты беларускіх дэлегацый у Астану і ІАР.

Паважаня калегі!

Нас чакае вялікая і напружаная работа. Дазвольце выказаць упэўненасць у тым, што мы з вамі выканем яе як мае быць.

Жадаю ўсім нам поспехаў у парламенцкай і прафесійнай дзейнасці.

Дзякуй за увагу!

ПРАЦАВАЦЬ НА МАКСІМАЛЬНЫ ВЫНІК

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Дынамічнае развіццё краіны, павышэнне ўзроўню прававой культуры грамадства прад’яўляюць новыя, больш высокія патрабаванні да сістэмы правасуддзя. У рамках рэалізаваных задач, пастаўленых у Пасланні Кіраўніка дзяржавы аб перспектывах развіцця сістэмы агульных судоў, плануецца разгледзець праекты законаў, накіраваныя на зніжэнне нагрузкі на судовую сістэму за кошт пашырэння сферы тэрытарыяльнай дзейнасці, а таксама развіцця альтэрнатыўных спосабаў вырашэння спрэчак і механізмаў пазасудовага прымірэння.

Асабліва увага будзе ўдзелена пытаннем сацыяльнай падтрымкі.

Размова ідзе аб павышэнні якасці і даступнасці сацыяльных паслуг, што аказваюцца інвалідам, цяжка і безнадзейна хворым людзям, сем’ям, якія маюць дзцей і сааблісаванымі развіцця, асобам, якія пацярпелі ад розных відаў насілля. Для гэтага ў сферы сацыяльнага абслугоўвання прапануецца актывна ўкараць механізм дзяржаўнага сацыяльнага закаву, выкарыстоўваць магчымасці грамадскіх і камерцыйных структур, асабліва там, дзе стварэнне дзяржаўных арганізацый эканамічна неэтаагодна.

Прыняцце законапраектаў, накіраваных на павелічэнне памераў ступенядей беспрацоўным пры праходжанні перападрыхтоўкі, аказанне ім дапамогі ў набывці вопыту практычнай работы, дасць магчымасць вырашыць пытанні занятасці грамадзян, якія часова аказаліся без работы.

Традыцыйна парламентарыі прадоўжаць работу па развіцці міжнароднай дагаворна-прававой базы Рэспублікі Беларусь.

Паважаня дэпутаты!

Нягледзячы на ўсю важнасць заканатворчай дзейнасці, самую сур’ёзную увагу трэба ўдзяляць рабоце з насельніцтвам у выбарчых акругах.

З гэтай мэтай напярэдрдні парламенцкіх выбараў дэпутатам неабходна яшчэ раз дасканала прааналізаваць сітуацыю на месцах, у сваіх выбарчых акругах, адпрацаваць з мясцовымі органамі ўлады праблемы, якія патрабуюць вырашэння ў першачарговым парадку. Пытанні, якія маюць рэгіянальнае або рэспубліканскае значэнне, трэба вырашаць сумесна з Урадам, адпаведнымі міністэрствамі і ведамствамі.

Нам трэба часцей сустракацца з працоўнымі калектывамі, актыўнаваць работу са зваротамі грамадзян. Асабліва важна выйсці на жыты і адкрыты дыялог з людзьмі, не срываць існуючых цяжкасцях, данесці да кожнага, што канкрэтна робіць улада для паліяпшэння жыцця. Гэта і ёсць наша праграма дзяенняў на маючую адбыцца выбарчую кампанію.

Не скажот, што апаненты ўлады ўжо вядуць актыўную падрыхтоўку да выбараў, апелуючы пры гэтым не толькі да нашых грамадзян, колькі да прадстаўнікоў замежных дзяржаў і арганізацый.

На жаль, асобныя еўрапейскія структуры не заўсёды аб’ектыўна ацэньваюць працэсы, якія адбываюцца ў нашай краіне.

Пазіцыя беларускіх парламентарыяў застаецца нязменнай. Мы гатовы да канструктыўнага дыялога з міжнароднымі парламенцкімі арганізацыямі і парламентамі замежных дзяржаў — але выключна на аснове ўзаемнай павягі і раўнапраўя.

Сказаннае ў поўнай меры адносіцца да так званых санкцый Еўрасаюза ў дачыненні да Беларусі.

Апшыня рашэнні Савета Еўрапейскага саюза і Еўрапарламента наглядна сведчаць, хто з’яўляецца ініцыятарам абастэрэння адносін. Пашырэнне санкцый, уключаючы прымяненне мер эканамічнага абмежавання, супярэчыць логіцы партнёрскага адносін і будзе мець негатыўны эфект як для суб’ектаў гаспадарання нашай дзяржавы, так і для самога Еўрасаюза. Такія захады супярэчаць базавым інтарэсам грамадзян Беларусі і краін Еўрапейскага саюза, з’яўляюцца недапушчальнымі з пункту гледжання асноватворных прынцыпаў міжнародных адносін і не даюць магчымасці нармалізацыі дыялога Беларусі — ЕС.

Трэба адзначыць, што такое наша разумен-

Эфект ад канчатковага продажу Белтрансгаза складзе 10 млрд долараў

На першым пасяджэнні 10-ай сесіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь бадай што адным з самых стратэгічных рашэнняў стала прыняцце праектаў Закона Рэспублікі Беларусь аб ратыфікацыі двух пагадненняў паміж урадам Рэспублікі Беларусь і ўрадам Расійскай Федэрацыі: пра ўмовы куплі-продажу акцый і далейшую дзейнасць Белтрансгаза і пра парадак фарміравання цэн (тарыфу) пры пастаўцы прыроднага газу ў нашы краіну і яго транспарціроўцы па газاپраводах, размешчаных у нас.

Абодва пагадненні былі падпісаны ў лістападзе мінулага года ў Маскве, у снежні — унесены на разгляд ва ўрад. Перамовы па гэтых пагадненнях былі складаныя, доўжыліся 9 месяцаў і завяршыліся для Беларусі досыць паспяхова, у чым і запэўніў дэпутатаў першы намеснік міністра энергетыкі Эдуард Таўпянец.

— Расійскі бок настойваў на тым, каб пагадненне аб продажах акцый было прынята без узяцкі з умовамі пастайкі газу ў Беларусь, — патлумачыў ён. — Нам удалося аргументаваць неабходнасць пакетнага прынцыпу падпісання гэтых двух пагадненняў. Удзялося дамовіцца пра аплату за 50% акцый Белтрансгаза, якія засталіся (першая палова акцый расійскім Газпрамам або выкупленая) за 2,5 млрд долараў аднаразовым плацманам да моманту перадачы акцый ў валаснасць Газпрама.

Раней расійскі бок настойваў на пазатпалным пералічэнні сродкаў па аналогіі з першым траншам, які быў выплачаны на працягу 4 гадоў,

ПАЦАДАРМ

Сумесны праект рэдакцыі газеты «Звязда» і Міністэрства абароны Рэспублікі Беларусь

Выпуск № 2 (10)

■ Смачна есці!

СЫТЫ САЛДАТ — ДОБРАЯ І СЛУЖБА

Ужо не ўпершыню ўпэўніваюся ў тым, што рыса характару, якая звычайна ўласціва беларусам, — гасціннасць — найбольш выразна выяўляецца ў ваенных. Тым не менш, скажу шчыра: на такі цёплы прыём, які нам арганізавалі ў 2-й інжынернай брыгадзе, мы з фотакарэспандэнтам і не разлічалі.

А прыехалі мы сюды, каб паглядзець, як харчуецца беларуская армія, і высветліць: дарэмна ці не хвалююцца бацькі ваеннаслужачых тэрміновай службы? Вядома, ад таго, як кормяць салдата, залежаць і вынікі яго ратнай працы.

Сутрэла нас мілая, ветлівая жанчына — нават і не скажаш, што старшы прапаршчык. Ірына Варанцова павяла нас у сталовую — гэта самае любімае месца салдат. Яна тут начальнік, таму дазволіла нам далучыцца да працэсу прыгатавання ежы. Праўда, з неахвотай: не хацела, каб мы нешта рабілі, хвалявалася... за наш маніёр. Аднак мы былі непашынімі. Тым больш, і прыехалі якрэз у той час, калі ўжо трэба было гатаваць абед.

У НАРАД ПА СТАЛОВАЙ ЗАСТУПІЦЫ!

Да працы мы прыступілі, як і належыць, — у 10.30. А паспець трэба да 14.00. Дык чаму ж не пацаць раней, каб паспець накарміць вялікую салдацкую сям'ю? Можна, і кухарку так было б прасцей: пасля снедання паціху брацца за абед. Аднак з правіламі не паспрачаешся, тым больш у арміі: згодна з тэхналогіямі прыгатавання страў, неабходна вытрымліваць спе-

цыяльныя часавыя нормы, бо, калі пачаць раней, ежа можа сапсавацца. Так што салдаты ідуць адразу «на гарачанька».

Кухарка нас блізка да пліты не падпускала: вядома, няма санэпідэмікніка. А з гэтым тут вельмі строга. Таму разам з трыма салдатамі тэрміновай службы, якія ў гэты дзень заступілі ў наряд па сталовай, мы выконвалі дробныя даручэнні — то бульбу абабраць, то цыбулю пачысціць, то посуд памыць... Праўда, ёсць тут і бульбачыстка. Аднак карыстацца ёй было б немытазгодна: асабовы склад невялікі, таму бульбы шмат не трэба.

— Быць у нарядзе па сталовай — заўсёды прыемна, — прызнаецца ваеннаслужачы тэрміновай службы Юрый Івашка.

Размаўлялі пра салдацкія будні.

— А «на цыгарэты» грошы выдаюць? — цікавілася я.

— А як жа! Зараз наша «зарплата» складае 60 тысяч рублёў. На цыгареты і шакаладу хапае, а больш нам і не трэба.

За размовай нават і не заўважылі, як абабралі ўсю бульбу. А назіраў за

нашай працай дзяжурны па сталовай, старшы прапаршчык Уладзімір Ляўкоўскі, які не толькі сочыць за сутачным нарадам, але і кантралюе парадак у сталовай, прысутнічае пры атрыманні прадуктаў харчавання, якія рэгулярна прывозяць пастаўшчыкі.

— У дзевяностыя гады, напрыклад, спецыяльнасці, атрыманыя ваеннаслужачымі да прызыву, знаходзілі сваё прымяненне і ў арміі, — успамінае намеснік камандзіра 2-й інжынернай брыгады па ідэалагічнай рабоце, падпалкоўнік Вадзім Мацюш. — Таму нават у той час, калі ежу гатавалі самі вайскоўцы, да кухні не дапускалі чалавек-дылетант, якога падводзілі да катла і казалі: «Рабі, што хочаш, але каб была вчэра». Зараз салдаты тэрміновай службы, заступаючы ў наряд па сталовай, толькі дапамагаюць прафесійным кухаркам, якіх тут тры: дзве ваеннаслужачыя і адна жанчына з грамадзянскага персаналу.

«ДЗЯКУЙ!» — ЛЕПШАЯ ЎЗНАГОРОДА

Кухарка Марына Башарымава нават не ведае, што б яна рабіла без сваіх «памочнікаў». І сапраўды, пакуль яна прыгатавала мясны рулет, мы з вайскоўцамі за дзве гадзіны аабаралі прыкладна 45 кілаграмаў бульбы, пачысцілі з дзюсятка цыбулін. Калі нам давялося трохі перадыхнуць, то жанчына нават і не прыслухалася да рытму на працягу дня: з шасці раніцы да дзевяці вечара.

— Прачынаюся я а палове пятай, збіраюся і адразу іду на працу, — расказвае Марына Башарымава. — Добра, што жыў побач — тут жа, у ваенным гарадку. А то дзень пачынаўся б для мяне значна раней. Але бывае і такое. Напрыклад, калі меню складанае і на прыгатаванне ежы трэба затраціць больш часу.

Толькі пасля таго, як пакорміць вайскоўцаў, кухарка сядзе снедаць сама. Паўнавартаннага абеду і вясчары ў жанчын няма: падчас працы нешта пакаштуе, перакусіць, паг'е кавы, таму ў ёсці не захочацца.

Нягледзячы на тое, што ў прыгатаванне ежы для салдат Марына Аляксандраўна ўкладвае ўсю душу, дома зрабіць нешта смачнае жаданне знікае. Муж на яе не скардзіцца. Не толькі разумее ён нялёгкую справу ваенна-падводзіца гэта і пабачыць на свае вочы:

Малодшы сяржант, камандзір адрознення Андрэй ПАУРЫЛЕНКА вучыць журналістку «Звязды» абраць бульбу па армейскаму.

ён ваеннаслужачы, працуе тут жа.

Кухарскі вопыт у жанчыны багаты. Да арміі яна гатавала для меншых «жывоцікаў», але больш запатрабавальных «роцікаў».

— Асаблівай розніцы, для каго гатаваць ежу — ці для выхаванцаў дзіцячага садка, ці для салдат тэрміновай службы, я не бачу, — гаворыць кухарка. — Хіба што толькі раціён у дзядзі больш разнастайны. Аднак і тут ёсць незвычайны для арміі стравы: галубцы, зразы, бігочкі.

Невялікая розніца і паміж абавязкамі ваеннаслужачага і грамадзянскага кухара — кім і з'яўляецца Марына Башарымава. Напрыклад, кухар з грамадзянскага персаналу па палявыя вучэнні з салдатамі не выязджае. Не сакрэт, што выйграе ён, у параўнанні з ваеннаслужачым кухарам, і ў грашовым забеспячэнні.

На пачатку працы ў арміі Марына Аляксандраўна вельмі стамлялася. За тры гадзіны прывыкла, з'явіўся вольны час. Нават паспела павысіць кваліфікацыю: мае ўжо пяты разрад.

КІЛАКАЛОРЫЎ У ГРАМАХ

Паставілі варыць бульбу. Ужо закіпае боршч. Як яна усё паспявае?

Нягледзячы на наяўнасць электрычных катлоў, якія разлічаны на 250 літраў (на 500 чалавек), ежа гатуецца ў звычайных рондалях на электрычнай пліце. Гэта звязана з тым, што салдат тэрміновай службы тут усёго каля ста. Таму ім дастаткова посуду і на 30—40 літраў.

Прышла чарга рэзаць хлеб, які прывезлі некалькі хвілін таму. Нават мы не можам пахваліцца штодзённым свежым хлебам! А тут кожны дзень — такая дамова з пастаўшчыкамі.

Здаецца, што можа быць прасцейшым за тое, каб парэзаць хлеб? Мы ўжо нават рукі памылі, а нам дазволілі толькі паглядзець, як гэта робіцца. І не таму, што ў арміі ёсць спецыяльны спосаб яго наразання. Тут усё складаней. Мае права гэта рабіць толькі той з вайскоўцаў, у каго ёсць санітарная кніжка і спецыяльныя навікі. А мяняецца хлэбанаразальнік раз у тры месяцы. Восі і зараз прышоў за некалькі хвілін да абеду мясцовы хлэбарз і паказаў нам «майстар-клас». І сапраўды, было чаму паувачыцца: за пятнаццаць хвілін ён увесіў хлеб парэзаў на такія аднолькавыя і роўнянкія лустачкі, што не падкараешся.

Паклоўны работы нам больш не далі, мы дасканалы вывучылі раціён салдат. І дапамагла нам начальнік сталовай, якая прынесла раскладку прадуктаў. Як аказалася, не такі страшны чорт, як яго малююць. Адным словам, мяркуйце сама.

(Заканчэнне на 4-й стар.)

ГІСТОРЫ ПАДВОДНІКАЎ... «УСПЛЫЛІ»

БЕЛАРУСЬ — марская дзяржава. Дзівацтва? Зусім не. Вядома, наша краіна не мяжуе з марскою прасторай. Затое нельга адмаўляць той факт, што жыццё многіх беларусаў непаруўна звязана з ваенна-марскім флотам. Пасля Другой сусветнай вайны і да 1992 года амаль мільён беларусаў прайшлі праз «флокцыя» выпрабаванні. Сярод іх — 74 адміралы, якія прывялі сваё жыццё мору. Сёння ў Беларусі жыве 200 тысяч чалавек, якія ў розныя гады служылі на флоце.

Гісторыя марскоў працы ў Беларусі цесна звязана з Расіяй. Сяброўства марскоў дзюж дзяржаў вельмі цёплае. На ўзмацненне гэтых сувязяў накіравана дзейнасць беларуска-расійскага ваенна-патрыятычнага праекта «Марское брацтва — непарушае!» і новая акцыя ў межах праекта «Радзіма марскіх герояў», прысвечаная падводнікам.

І зноў вы здзівіцеся: а якое даньніне маюць беларусы да падводнага флоту? (Няўжо на возеры Доўгім, самым глыбокім возеры Беларусі, ходзяць падводныя лодкі?) Аказваецца, самае непаасаданае. Пасля вайны беларускі камсамол шэфстваваў над паўночным атаманым флотам. Шмат сіл і намаганняў нашы суайчыннікі аддалі гэтай справе. Двое з іх, Самуіл Нахаманавіч Багарад і Ягор Андрэевіч Тамко, сталі галоўнымі героямі праекта «Радзіма марскіх герояў».

У гады Вялікай Айчыннай вайны самую высокую ўзнагароду, Залатую Зорку Героя Савецкага Саюза, атрымалі ўсяго 9 балтыйцаў-падводнікаў. Сярод іх быў і віцэ-адмірал Самуіл Багарад, камандзір падводнай лодкі «Ц-310». Тры баявыя паходы ў найскладанейшых умовах — і 9 знічэнных фашысцкіх караблёў! «Сапраўдны майстар тарпедных атак» — менавіта так у адной са сваіх кніг адмірал Уладзімір Трыбуцкі назваў Самуіла Багарада. Нядаўна ў Віцебску ўшанавалі памяць гэтага выдатнага падводніка: была адкрыта мемарыяльная дошка, падаравана ветэранамі ваенна-марскога флоту.

У памяць аб подзвігу Ягора Тамко таксама была ўстаноўлена памятная дошка. Выхадзец з Віцебшчыны, ён прайшоў усё ступені афіцэрскай службы на перадавых злучэннях ваенна-марскога флоту — ад лейтэнанта да контр-адмірала, ад першаснай афіцэрскай пасады да камандзіра дывізіі шматмэтавых атаманым падводных лодак з крылатымі ракетамі на борце. У лістападзе 1978 года лодка, якой камандаваў Тамко, трапіла ў сур'езную аварыю. Але ён здолеў уратаваць і экіпаж, і саму лодку. За паспяховае выкананне задання, праяўленыя героізм і мужнасць Ягора Тамко прысвоілі званне Героя Савецкага Саюза.

— Гаворыць пра жыццё падводнікаў сапраўды вельмі цяжка і журботна, — расказвае аўтар праекта «Марское брацтва — непарушае!» Арсеній Крыцкі. — На падводным флоце заўсёды панавала сакрэтнасць, таму толькі цяпер адкрываецца яго гісторыя. Доўгі час мы ведалі ні пра імя праіграў Самуіла Багарада, ні пра подзвіг Ягора Тамко. І вось зараз на нова адкрываем гэты таемны старонкі падводнага флоту.

Сёння ў Мінску плануецца адкрыць мемарыял у гонар ваенных марскоў-беларусаў «Маракам зямлі беларускай — ад удзячнай Расіі».

Любоў КАСПЯРОВІЧ.

ДАРЭЧЫ

Саюз ваенных марскоў Расіі прыняў заяву, у якой гаворыцца: «Кіруючыся духам саюзніцкай адносін, якія склаліся паміж Рэспублікай Беларусь і Расійскай Федэрацыяй, а таксама з улікам неаднаразовых заяў кіраўніцтва ЗША і Еўрапейскага саюза аб магчымасці прымянення эканамічных санкцый у дачыненні да Рэспублікі Беларусь, Саюз ваенных марскоў заяўляе аб неадпаведнасці выкарыстання мер эканамічнага ціску або прымушэння ў міждзяржаўных адносінах.

Падобныя меры не толькі не садзейнічаюць умацаванню дружбы і супрацоўніцтва паміж народамі, але і ствараюць штучныя перашкоды ў развіцці эканамічных адносін паміж краінамі. А таксама перашкаджаюць развіццю сяброўскіх, інтэграцыйных працэсаў паміж простымі грамадзянамі.

Саюз ваенных марскоў заўвагае аб сваёй падтрымцы беларускага народа і выражае ўпэўненасць у тым, што ўрад Рэспублікі Беларусь будзе і надалей годна адстойваць інтарэсы беларускай дзяржавы, кіруючыся духам павагі і раўнапраўнага дыялогу. Усё гэта будзе садзейнічаць урэгуляванню міжнародных рознагалоссяў і умацаванню дружбы і супрацоўніцтва паміж народамі еўрапейскага кантынента».

Старшыня Саюза ваенных марскоў А. КРЭСІК.

Кухарка Марына БАШАРЫМАВА і начальнік сталовай старшы прапаршчык Ірына ВАРАНЦОВА назіраюць за тым, як варыцца боршч.

ВЕРА — МОЦНАЯ ЗБРОЯ

Ратная справа — святая справа. Так вучыць нас Праваслаўная Царква. Яна заўсёды бласлаўляе людзей на служэнне сваёй Айчыне. Шмат воінаў згадана ў Святым Пісанні. Многія вядомыя палкаводцы (як, напрыклад, Аляксандр Неўскі) прылічаны да ліку Святых. Вера ў свае ідэалы дапамагла славянскім воінам заўсёды быць пераможцамі...

мій вярнуць на сваё законнае гістарычнае месца. Мы зноў загаварылі аб духоўнасці, аб яе наймавернай сіле ў падтрыманні стойкасці і мужнасці, аб тым ідэйным стрыжні, які тысячгагодзі дапамагаў народу выстаяць, не зламачыся. Два ступні грамадства — армія і Царква — павярнуліся адзін да аднаго тварам і сумесна вяртаюць воінства да сапраўды духоўных, хрысціянскіх і ваенна-патрыятычных каштоўнасцяў, адраджаюць праваслаўныя воінскія традыцыі і рытуалы.

Вось ужо некалькі гадоў у рамках падпісанага пагаднення аб супрацоўніцтве паміж Міністэрствам абароны і Беларускай праваслаўнай царквой у воінскіх каштоўнасцях.

Барысаўскага гарнізона працуе афіцыйны куратар службовых людзей. З блаславенна ўладзікі Філарэта пастырскую службу сярод вайскоўцаў праводзіць настояцель Свята-Георгіеўскага прыхода ў Барысаве айцец Андрэй Шабалоўскі. Ён — як жартам заўважыў, хоць ёсць тут доля ісціны, — ганаровы салдат воінскіх часцей. Пастаяннае ўзаемадзеянне са святаром, вяртанне воінства да хрысціянскіх традыцый і ваенна-патрыятычных каштоўнасцяў знаходзіць у камандавання разумнае і поўную падтрымку. Разнастайна будзеца яго праца не толькі з салдатамі і афіцэрамі, але і з членамі іх сем'яў. Дарэчы, святар у свой час (у пачатку 80-х) сам адслужыў тэрміновую ў адной з часцей берагавой аховы ў Прыбалтыцы. Ратную службу ён дагэтуль нязменна ўспамінае добрым словам. Згодна з зацверджаным планам супрацоўніцтва, іерэй штомесяц праводзіць сустрэчы з воінамі. Толькі за апошні год яго пастырскі дзейнасці ў войсках ён прывёў каля ста гутарак, у якіх прынялі ўдзел больш за 3 тысячы салдатаў тэрміновай службы, а таксама афіцэры і прапаршчыкі. У воінскіх часцях айцец Андрэй служыць Божыя літургіі, падчас якіх спяваюцца і прычашчаюцца беларускія воіны. Сустрэкаючыся з вайскоўцамі злучэнняў і часцей, выступаючы перад слухачамі школы салдацкага актыўна ў 72-м гвардзейскім Аб'яднаным

вучэбным цэнтры, прадстаўнік Царквы пастаянна знаёміць іх не толькі з літаратурай духоўнага зместу, але і з творамі класікаў, сучаснымі аўтарамі, а таксама дорыць абразы. Сотні салдат і сяржантаў бясплатна атрымалі ад айца Андрэя нацельныя крыжыкі.

Трэба адзначыць, што на сустрэчы з духоўнікам вайскоўцы ідуць з ахвотай. Жывая гутарка і шчырая размова даюць магчымасць паразважаць аб стаўленні да ратнай службы, рэлігіі, праваслаўных традыцый, а таксама аб сэнсе жыцця, таемстве шлюбу, аб хрысціянскім разуменні сям'і.

У многіх воінскіх часцях створаны малітоўныя пакоі для вернікаў. Айцец Андрэй, як і іншыя святары, пастаянна ўдзельнічае ў рытуалах, звязаных з уручэннем баявых сцягоў воінскім часцям, прыняццем навабранцамі Ваеннай прысягі, служыць малебны на здароўе, бласлаўляе воінаў на ратную працу перад выходам на вучэнні і баявыя стрэльбы, акрапляючы святой вадой ваенную тэхніку і асабовы склад. Стала ўжо добрай традыцыяй праводзіць у воінскіх часцях асвячэнне салдацкай трапезы на Вялікідзень. Присутнасць святара на ўрачыстых мерапрыемствах надае адмысловую афіцыйнасць і значнасць падзеі, а ў душы воінаў усяляе веру ў дабро, надзею, іншыя духоўныя каштоўнасці.

Як адзначыў намеснік камандуючага войскамі Паўночна-Заходняга апэратыўнага камандавання па ідэалагічнай рабоце палкоўнік Сяргей Кароль, сумесная праца і пастаяннае ўзаемадзеянне са святаром па патрыятычным і духоўна-маральным выха-

Настацель Свята-Георгіеўскага прыхода ў Барысаве Андрэй (Шабалоўскі) праводзіць таінства ўхрышчэння вайскоўцаў 72-га АБЦ.

ванні вайскоўцаў прыносіць рэальны плён. Праніклівыя гутаркі святара знаходзяць водгук у салдацкіх душах. Гэта станоўча адбіваецца на здароўе маральнага клімату воінскіх калектываў, процідейнічае негатыву наму ўплыву рэлігійных дэструктыўных культў, суіцыдальным настроям і да т.п.

Вызначана, што ў воінскіх часцях, дзе праводзіць духоўную працу настацель Свята-Георгіеўскага прыхода, планка воінскай дысцыпліны прыкметна павышаецца.

Вера ў Бога — цалкам добраахвотнае і, я нават скажу бы, інтымнае паучыццё, якое немагчыма сілком адабраць або прывіць. Яно закладзена ў нашы душы, што ўсё-

дамаляе тая частка людзей, якіх мы і называем вернікамі. Хоць, па сутнасці, усё такімі з'яўляемся.

Правільна зазначыў айцец Андрэй: «Наверуных людзей наогул не існуе. Кожны па-своёму выказвае веру — хтосьці аб ёй крычыць, а хтосьці спакойна, пакорліва жыве. У кожнага на розным узроўні пазнанні аб Богу, значыць, і вера на розным узроўні. Абавязак святара — духоўна дапамагашч любому службоўцу ў арміі незалежна ад нацыянальнасці і веравызнання. Таму ў прадстаўнікоў Царквы, які і ва ўсіх беларускіх воінаў, адна агульная задача — абараняць сваю Айчыну...».

Падпалкоўнік Мікалай МАКАРЭВІЧ. Фота аўтара.

Чалавечая вера — моцная зброя. Яна безнадзейна хворых вяртае да жыцця, тых, хто страціў надзею, — акрыляе, нараджае нанова. Не сакрэт, што яшчэ некалькі гадоў таму Царква была аддзелена ад дзяржавы і тым больш ад яго сілавога інстытута — арміі. На працягу дзесяцігоддзяў прымушаваны метадамі спрабавалі зрабіць усіх грамадзян атэістамі. Калі хто-небудзь з вайскоўцаў схіляў галаву каля праваслаўнага храма, гэта расцэньвалася, па меншай меры, як правіннасць. Аўтар гэтых радкоў памятае, калі за адно толькі хрышчэнне дзядзя знамама афіцэра выключылі з партыі і знялі з высокай пасады. Дзякуй Богу, тыя часы мінулі.

Сёння ўдзельна бачыць, як некалі штучна перапынены ўзаемаадносіны паміж Царквой і ар-

Протаіерэй Георгій Цохлоў акрапляе баявую тэхніку, якая адбывае на вучэнне «Шчыт Саюза-2011».

Сыты салдат — добрая і служба

(Заканчэнне. Пачатак на 3-й стар.)

Згодна з інструкцыяй аб парадку харчовага забеспячэння Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь, зацверджанай Міністэрствам абароны ад 13 верасня 2004 года, ваеннаслужачы ў суткі спажывае 250 грамаў аржаного і 150 грамаў пшанічнага хлеба, 80-грамавую булчачку да чаю, 95 грамаў розных круп і 35 — макаронных вырабаў.

Бялок штодзённа салдат атрымлівае са 100 грамаў мяса, дапоўненых 40 грамамі калбасных вырабаў — сасісак, сардэлек, каўбасы варапанай, а таксама з 40 грамаў мяса птушкі, 100 грамаў рыбы, 30 грамаў сметанковага масла, 100 грамаў малака, 20 грамаў сметаны. Акрамя таго, у штодзённым рацыёне беларускага салдата ўваходзяць адно яйцо і 15 грамаў сыру.

Крыніца вітамінаў — агародніна, сярод якой бульбы — 450, капуста — 130, бурякоў і морквы — па 40, цыбулі — 50 грамаў. Агародніна дапаўняецца 100 грамамі розных сокаў. Акрамя таго, кожны ранак вайскоўцаў даюць полівітаміны. Так што беларускі салдат авітаміноз не пагражае. Калі што, дык дадатковыя порцыя цыбулі ім гарантавана. Яшчэ ў паёк уваходзіць 60 грамаў цукру, 30 грамаў канцэнтрату кісяля, а таксама мук, соль, перац, гарчыца, воцат, лаўровы ліст, таматная паста, чай і сухафрукты для кампотаў.

— Нормы агульнавайсковага пайка ў дзень складае 3412 кіла-

калорый, — тлумачыць начальнік харчовай службы 2-й інжынернай брыгады, маёр Міхаіл Поляк. — Трэба сказаць, што харчаванне сучасных салдат увесць час паляпшаецца. Напрыклад, у рацыён дабавілі сыр, яйцо даюць кожны дзень, у той час як раней толькі тры разы на тыдзень. Штудзённа вайскоўцы пачалі атрымліваць сок. Таксама новаўвядзенне — полівітаміны.

СМАЧНЫЯ АБЕДЫ І «СВЯТОЧНАЯ» СТРАВА

Лепш расказаць, што з тых кампанентаў, якія складаюць рацыён салдата, атрымліваецца. Меню ўсяго тыдня пераказваць не буду. Скажу толькі пра тую страву, якая гатавалася ў сярэдзі, калі мы і прыехалі.

На сьняданак салдаты елі гуляш з курняга мяса з аўсянай кашай і з падліўкай. Пілі чай з цукрам. На хлеб намазвалі сметанковае масла. На вячэру іх чакалі мясныя кансервы з макаронамі, хлеб, булчак з сырам і сметанковым маслам, а таксама салодкі чай.

Абед — гэта асобная гісторыя, бо мы маглі яго не толькі ўбачыць, але і прадэманстраваць: устаіць перад такімі стравамі, шчыра кажучы, было проста немагчыма. І гэта без перабольшвання. Ды што я кажу, мяркуючы самі. На першае — боршч са сметанай, на другое — бульбяная каша, мясны рулет з яйцом, салата з гародніны з яй-

цом, на дэсерт — сок і кісель.

— Меню складаецца кожны тыдзень, — расказвае начальнік сталавой Ірына Варанцова. — У гэтым прымае ўдзел начальнік харчовай службы, повар-інструктар і медыцынскі работнік. Меню дасканалая вывучае намеснік камандзіра па тыле, а зацвярджае непасрэдна камандзір часці. Прадугледжаны ў арміі і замены. Напрыклад, калі на пэўны дзень запланаваны малочны суп, а пастаўшчыкі малака не прыехалі своечасова, то можна замест гэтага супа зрабіць іншы. Толькі замяніць які-небудзь прадукт мы маем права з дазволу камандзіра часці.

Больш за тое, тут усё па-хатняму. У святочныя дні, напрыклад, у Дзень інжынерных войскаў ці ў Дзень Узброеных Сіл Беларусі — дадатковыя цукеркі і пачыненне. Як ні дзіўна, святкуюць тут і дні нараджэння. У Ірыны Варанцовай ёсць нават спісы, у якіх адзначаны імнінкі кожнага месяца. А ўся справа ў тым, што ей трэба ведаць, колькі гатаваць порцыю «святочнай» стравы — драпікаў, якія яна пячэ сама. А потым сэрвіруе імнінкі асобны стол і кожнага асабіста віншуе.

ЛЕПШАЯ ДЫЕТА — «РЭЖЫМНАЕ» ХАРЧАВАННЕ

Вось і надыйшоў час абеду. Хутка прыйдзе салдаты. А пакуль на «ліні раздачы» мы носім прыгатаваныя стравы і наліваем у шклянкі сок і кісель. Тут дзейнічае прынцып самаабслугоўвання. Падыходзіць першы ваеннаслужачы, з халадзільніка бярэ порцыю сабаты, у талеркі яму наліваюць боршч і наклдаюць гарачае. Юнак сам бярэ хлеб і напой, пасля чаго садзіцца за стол есці.

Практыкуюцца ў арміі і такая форма харчавання, як «шведскі стол». Аднак не так часта. Як аказалася, гэта зручна тады, калі шмат чалавек. А гатаваць некалькі страў на пару дзясяткаў вайскоўцаў — не толькі не практычна, але і затратна.

— Смачна есці! — кажу ваеннаслужачым.

Салдаты на «ліні раздачы» чакаюць сваю талерку баршчу.

— Дзякуй! — ветліва адказваюць салдаты, за абедзве шчакі. — Ці смачна прыгатавана? — Цікаўлюся, хоць ведаю, што так. — Вельмі! — кажучы ў адзін голас.

— А якую страву тут больш за ўсё любіце? — Катлеты, малочны суп, рыбу, бульбяную кашу, — не паспявала я запісваць.

— А чаго не хапае? — Фруктаў, — доўга думалі і нарэшце адказалі ваеннаслужачыя.

Калі першая частка вайскоўцаў паабедала, на змену ім прыйшлі другая, а потым трэцяя. Пачаргова прыём ежы дазваляе пазбегчы не толькі гардыму пры раздачы страў, але і гары посуду, якая не паспявае назбірацца дзякуючы стараннай працы салдат у нарадзе.

Калі мы мылі талеркі, Яўген Іванов расказаў, што за чатыры месяцы ў арміі пахудзеў на 18 кілаграмаў. Аднак юнак гэтакую толькі рады: даўно хацеў пазавіцца ад «лішняга», толькі ўсё ніяк не атрымлівалася.

Як патлумачыў начальнік харчовай службы Міхаіл Поляк, рэзкае зніжэнне вагі ваеннаслужачых тэрміноўцаў звязана з «рэжымным» харчаваннем. Як правіла, у цывільным жыцці маладыя людзі ядуць тады, калі ім захочацца. Тут жа ўсё па раскладзе. Арганізм не можа так хутка адаптавацца да новых умоў. Таму вайскоўцы становяцца страйейшымі, што ў большасці выпадкаў

БЕЛАРУСКІ САЛДАТ — АПРАНУТЫ, АБУТЫ І НАКОРМЛЕНЫ

Самае цікавае, што колішні пад'ёмца на прадукты не адчула толькі армія. І як пасля гэтага думаць, што тут дрэнна кормяць? — Падчас сусветнага крызісу Узброеных Сіл краіны не пацярпелі ніякіх змен, — гаворыць Вадзім Мацішоў. Як і раней, дзяржава забяспечвае нас усім неабходным. А мы, у сваю чаргу, гарантуем ваенную бяспеку. Сёння ў беларускай арміі створаны сацыяльна-бытавыя ўмовы, якія дазваляюць казаць, што салдаты ні ў чым не маюць патрэбы.

...Вось і прыйшоў час развітвацца. Мы нават не паспелі заўважыць, як хутка ён праляцеў. У тым, што ў арміі кормяць добра і смачна, мы пераканаліся.

Адзначылі яшчэ раз мясцовую гасцінасць. Адкрылі для сябе шчырыя, добрыя і сумленныя людзей. Ірына Аляксееўна напрыканцы нам нават верш прачытала. Не дзіўна, чаму яе любяць салдаты. А яна, у сваю чаргу, адносіцца да іх як да сваіх дзяцей. Развіталіся з ёй такімі роднымі, быццам знаёмымі ўсё жыццё.

Вераніка КАНЮТА.
Фота
Марыны БЕГУНКОВАЙ.

Прыём ежы — самы любімы момант у службы.

Ваенная адукацыя

Пытанні ваеннай адукацыі і кадравы забеспячэння Узброеных Сіл абмяркоўвалі на традыцыйнай прэс-канферэнцыі Міністэрства абароны Беларусі напярэддні ўстаўнага кампаніі ў ваенныя ВНУ краіны.

— У Беларусі цалкам сфарміравана і паспяхова функцыюе сістэма падрыхтоўкі высокакваліфікаваных спецыялістаў для Узброеных Сіл па шматлікіх спецыяльнасцях, — зазначыў начальнік упраўлення ваеннай адукацыі Узброеных Сіл палкоўнік Геннадзь Ляпешка. — Нацыянальная ваенная школа добра зарэкамендала сябе і за межамі рэспублікі. Больш за 4,5 тысячы спецыялістаў з 45 краін атрымалі ў нас дыпломы ад ваеннай адукацыі. Сёння ў беларускіх ВНУ вучыцца каля 290 замежных ваеннаслужачых з 6 краін свету.

Падрыхтоўка будучых афіцэраў у Беларусі ажыццяўляецца ў Ваеннай акадэміі,

а таксама на сямі ваенных факультэтах і чатырох ваенных кафедрах грамадзянскіх устаноў адукацыі. Навучанне вядзецца па 18 спецыяльнасцях і спецыялізацыях аператыўна-тактычнага звяна, па 90 спецыяльнасцях, спецыялізацыях і напрамках тытчычнага звяна, па 48 спецыяльнасцях запаса.

Акрамя таго, атрымаць ваенную адукацыю можна ў Акадэміі Міністэрства ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь і Камандна-інжынерным інстытуце Міністэрства па надзвычайных сітуацыях. У межах пагаднення аб падрыхтоўцы ваенных кадраў для дзяржаў — членаў Арганізацыі Дагавора аб калектыўнай бяспецы, падрыхтоўка ваеннаслужачых па тых спецыяльнасцях, навучанне на якіх у нашай краіне лічыцца эканамічна неэфектыўным, ажыццяўляецца і ў ваенна-навуальных установах Міністэрства абароны Расійскай Федэрацыі.

— Зараз вядзецца работа па мадэрнізацыі і ўдасканаленні ваеннай адукацыі, — расказаў Геннадзь Ляпешка. — Тэрмін навучання па камандным профілі складае 4 гады, па інжынерным — да 4,5 — 5 гадоў. Таксама будучы пераглядатца структура і змест сацыяльна-гуманітарных дысцыплін, пераразмяркуюцца навукальныя гадзіны ў бок павелічэння самастойнай работы спецыялістаў, што дазволіць палепшыць якасць прафесійнай падрыхтоўкі.

Пра новаўвядзенні гэтага года, што чакаюць абітурыентаў ваенных ВНУ краіны. Пры праходжанні прафесійна-псіхалагічнага адбору, які заключаецца ў медыцынскім абследаванні, праверцы фізічнай падрыхтоўкі і вызначэнні адпаведнасці выбранай спецыяльнасці, аднак ставіцца не будучы. Як патлумачыў Геннадзь Ляпешка, ва Узброеных Сілах павінен служыць не проста фізічна падрыхтаваны, але і ра-

зумны, кемлівы чалавек. Таму вынік правяркі ўзроўню фізічнай падрыхтоўкі будзе выступаць як «залік» ці «незалік».

— Упершыню будзе праводзіцца набор на факультэт ракетных войскіаў і артылерыі, — падзяліўся новаўвядзеннямі галоўнай ваеннай ВНУ краіны начальнік Ваеннай акадэміі, генерал-маёр Сяргей Бобрыкаў. — Раней спецыялістаў гэтага профілю рыхтавалі на агульнавайсковым факультэце акадэміі. Зараз вырашылі, што будучых ракетчыкаў і артылерыстаў мэтазгодна навучаць асобна. Таксама зменены і праходныя паказчыкі нарматыўна па фізічнай падрыхтоўцы. Уведзены і новы нарматыў — плаванне дла абітурыентаў, якія паступаюць на факультэт ваеннай разведкі. Яшчэ адна асаблівасць прыёмнай кампаніі: на працягу дзвюх гадоў дзячаты ў акадэмію прымацца не будучы.

Вераніка КАНЮТА.

Унікальныя падраздзяленні

Сярод вучэбных падраздзяленняў 114-й гвардзейскай школы па падрыхтоўцы прапаршчыкаў і спецыялістаў харчовай службы значыцца штатны ўзвод, у які ўваходзіць толькі жанчыны-курсанты. Вось ужо на працягу 22 гадоў ваеннаслужачыя гэтай катэгорыі маюць права нарыўне з мужчынамі праходзіць адпаведную падрыхтоўку, каб у перспектыве атрымаць запаветныя пагоны з дзвюма зорчачкамі.

За гды функцыянавання школы ў яе сценах прайшлі прафесійнае навучанне каля паўтысячы прадстаўніц лепшай паловы чалавецтва. Зараз павышае кваліфікацыю ў спецыялізаванай ваеннай навукальнай установе 31 ваеннаслужачая, якая праходзіць службу на кантракце.

— Жанчынам-курсантам уласцівыя высокія маральна-дэлавая якасці, — адзначае намеснік начальніка школы па ідэалагічнай працы гвардыі падпалкоўнік Андрэй Грыцук. — У тых, хто жадае атрымаць званне прапаршчыка, добрая базавая падрыхтоўка. За плячыма кожнай з іх — пэўны жыццёвы і службовы досвед.

Большасць жанчын-курсантаў мае сярэдняю спецыяльную адукацыю, а

восьм дзячаты скончылі і ВНУ. Ды і тэрмін службы ў многіх значны — ад двух да шаснаццаці гадоў. Увогуле, курсанці «кантынгент у спадніцах» падобраўся сур'ёзна. Тым больш што прыбылі кантрактніцы ў «вучэбку» не толькі для таго, каб атрымаць адпаведную прафесійную падрыхтоўку, але і каб стаць сапраўднымі асамі ў ратнай справе.

...Каля 16 гадоў таму Алена Жы-

ліч звязала свой лёс з арміяй, падпісаўшы кантракт з камандаваннем 11-й гвардзейскай амбр. Паспяхова спраўляючыся з функцыянальнымі абавязкамі ў падраздзяленні сувязі, даслужылася жанчына да вайсковага звання гвардыі старшага сержанта кантрактнай службы. У брыгадзе Алена пайшла насустрач: накіравалі на далейшае навучанне — па спецыяльнасці начальніка апаратнай. Кантрактніца не ўтойвае, што стала ў армейскі строй з 19-гадовага ўзросту па прызыванні, а наступнае званне, прапаршчык, для яе — важная прыступка ў вайсковай кар'еры, перспектыва росту. Прычым не толькі службовага, але і матэрыяльнага, што цалкам заканамерна.

А старшыня кантрактнай службы Святлана Нарэйка з Жодзіна апранула ваенную форму практычна адразу пасля заканчэння Мінскага вышэйшага дзяржаўнага каледжа сувязі, атрымаўшы размеркаванне ў вайсковую частку. Дзячынне прапанавалі вакантную пасаду начальніка паста спецыяльнай сувязі. Святлана, не раздумваючы, падпісала кантракт з камандаваннем 65-й аўтамабільнай брыгады.

— Цяга да пагонаў у мяне з'явілася яшчэ ў школьныя гады, — расказвае Святлана Нарэйка. — Атрыманне вышэйшай адукацыі не толькі не адбіла жадання стаць ваеннай, а, наадварот, узмацніла. Цяпер жа, пасля паўтара года службы, у мяне ёсць магчымасць павысіць сваю кваліфікацыю па спецыяльнасці.

Здзівіла, што пасля атрымання пагонаў прапаршчыка Святлана не збіраецца спыняцца на дасягнутым: яна хоча стаць афіцэрам. А каб мэта стала рэальнасцю, паралельна са службай жанчына працягвае вучыцца завочна ў БДУПР. Марыць служыць да

звання палкоўніка. Магчыма, і гэта не мжак?..

Такой жа думкі прытрымліваюцца і многія іншыя курсанты «слабага» полу, маючы намер працягнуць вучобу ў Ваеннай акадэміі. Адкуль у іх такія схільнасці? Амаль у трэці з іх такія служылі або служачы ў арміі. Напрыклад, у гвардыі старшыня

статуты, ходзяць у нарады па падраздзяленні. Жывуць, як усё курсанты, у казарме, дзе губляецца індывідуальнасць кожнай: ва ўсіх палаявая форма адзэння, абавязкова сурдыванцыя, строгае выкананне распарядку дня. Увогуле, патрабаванні жорсткія, але гэта армія.

З вялікім жаданнем і ўпартасцю жанчыны ў пагонах штудыруюць ваенную навуку ў вучэбных класах, адточваюць майстэрства на трэніроўках, кантрольных занятках і палаявых выходах. Вынікі вучобы кандыдатак на званне прапаршчыка радуюць камандны і выкладчыцкі састваў. Паспяховасць высокая: «тройка» ў жанчым узводзе — вялікая рэдкасць, якая ўспрымаецца навуэнцамі ледзь не як надзвычайнае здарэнне.

— Дзячаты да вучобы ставяцца вельмі адказна, — гаворыць начальнік школы па падрыхтоўцы прапаршчыкаў гвардыі падпалкоўнік Уладзімір Баранскі. — Са-

малюства, жаданне разумець тонкасці ваеннай навукі ў іх такое, што даймаюць выкладчыкаў шматлікімі пытаннямі нават на пералынках паміж заняткамі. Затое слухачы іх адказы на кантрольных — адно задавальненне... Дарэчы, сваімі дабынімі адноснамі да вучобы кантрактніцы падганяюць і самалюбства хлопцаў-курсантаў: каму ж хочацца выглядаць наўкладом у вачах мільш дзячаты?

Стралець бавяць дзячаты ўмеюць не толькі вочкамі. Мяркуючы па адзначаных паказчыках, жанчыны-ваеннаслужачыя маюць поспехі ў асваенні не толькі сваіх спецыяльнасцяў, але і ў асваенні ваенных дысцыплінах. Сапраўдную мужчынскую працу ў полі яны заўсёды чакаюць з нецярпеннем і рыхтуюцца да яе грунтоўна. Узьць хоць бы аўтамат Калашнікава або пісталет Макарава, агульнае ўстройства якіх дзяч-

маты не толькі старанна вывучаюць у школе прапаршчыкаў, але і нарыўне з мужчынамі вучацца ім авалодаваць. І адзін з самых любімых прадметаў для жаночай каманды — агнявая падрыхтоўка, у чым я пераканана, калі разам з дзячатамі пабываў на вайсковым стрэльбішчы 227-га агульнавайсковага палігона, дзе яны выконвалі практыкаванні вучэбных стрэльб.

Здзівіла заіздроснае жаданне жанчын дэдацца пра ўсе нюансы будучай стральбы, іх граматычныя практычныя дзеянні на вучэбных месцах і дысцыплінаванасць. Цікава было да матэрыяльнай часткі зброі была такой, быццам яны вывучалі не пісталет з аўтаматам, а імпартныя тупфелькі. У некаторых не атрымлівалася хутка зарадзіць магазін патронамі — ад стараннасці некаторыя дзячаты сапсавалі манікур. Не хапала часам сіл адвесці на халадзе затворную раму... Але праблемы ў навучанні хутка зніклі: побач знаходзіліся вопытныя настаўнікі.

...Ярэфэйтэр кантрактнай службы Вікторыя Бардушка кароткімі чаргамі «знішчыла» дзве роставыя фігуры і куляміны разлік. Гэта была чыстая «пяцёрка!». Дарэчы, рэкорд Вікторыі ў змене ніхто не пабіў. Што і не дзіўна. За час службы ў 49-й радыётэхнічнай бры-

БАРОМЕТР ВАЕННАЙ МЕТЭАРАЛОГІІ

Што першачаткова ўзнікае ў падсвядомасці звычайнага чалавека, калі гаворка ідзе пра метэаслужбу? Надвор'е, прагнозы, людзі, якія іх «ствараюць». І толькі нямягозі ведаюць, што, у першую чаргу, метэаслужба — гэта «рэгулятар» авіяцыйных палётаў. Таму ні адзін аэрадром існаваць без такой службы не зможа. У чым і пераканалася карэспандэнт «Звязды», калі прыехала ў 50-ю змешаную авіяцыйную базу.

Авіяцыйная база ў Мачулішчах з'яўляецца транспартна-баявой. Іншкі кажучы, выконвае пэўныя функцыі па перавозцы асоб, па дэсантанаванні асабовога складу. Ёсць і іншыя аналагічныя базы ў нашай краіне, толькі прыярытэт у іх розны: у Лідзе — 116-я авіяцыйна-штурмавая, у Баранавічах — 61-я авіяцыйна-знішчальная, у Пружанах — 181-я баявая верталётная.

— Кожная авіяцыйная база выконвае свае пэўныя задачы, — расказвае начальнік метэаралагічнай службы Мікалай Барынаў. — Аднак, нягледзячы на гэтыя адрозненні, ёсць і тое, што іх збліжае, — наўнясць метэаслужбы, якая ствараецца з мэтай метэаралагічнага і арніталагічнага забеспячэння авіяцыі. Маюцца на ўвазе інструктаж экіпажаў перад палётам, забеспячэнне палётаў у метэаралагічным і арніталагічным планах.

Параметры, на якія звяртаецца ўвага пры навіражэннях, традыцыйныя: воблачнасць (яе колькасць і форма, а таксама верхняя і ніжняя межы), бачнасць, напрамак і хуткасць ветру, тэмпература, вільготнасць, атмасферны ціск. Гэтыя характарыстыкі фіксуе спецыяльнае абсталяванне, якое размяшчаецца па ўсім аэрадроме. Пэўныя прыборы знаходзяцца ў памяшканні (напрыклад, барометр-самалісец, які на працягу тыдня фіксуе ціск), некаторыя — на пляцоўцы перад метэастанцыяй. Паказчыкі прыбораў правяраюцца кожную гадзіну, а пры неабходнасці (напрыклад, падчас палётаў) кожныя паўгадзіны ці нават пяціхвілінныя.

— Для таго, каб паглядзець, адкуль і куды «ідзе» пэўнае надвор'е, мы ўлічваем і паказчыкі іншых ваенных метэастанцый рэспублікі, — тлумачыць сіноптык і паказвае гэтыя даныя ў інтэрнэце. — Наша праца заключаецца ў тым, каб атрымаць максімальную колькасць інфармацыі, прааналізаваць яе і на падставе вывадаў зрабіць прагноз.

Каб сачыць за метэаралагічнымі паказчыкамі, спецыяльны падрыхтоўкі мець не абавязкова. Зараз, напрыклад, у метэаслужбу працуюць тры жанчыны на кантракце і два салдаты тэрміноўнай службы. Аднак ёсць тры і кваліфікаваны спецыяліст — дзядурны сіноптык, які аналізуе інфармацыю і выдае канчатковыя прагнозы, дае рэкамендацыі і пры неабходнасці падказвае, як весці назіранне.

Тым больш, з апошнім, як правіла, цяжкасцю не бывае: можна даверыцца абсталяванню, якое, дарэчы, не новае. Затое, закладзены ў яго ўзровень і савецкія часы патэнцыял дапамагае спецыялістам і сёння. А на складах на ўсялякі выпадак заўвешаецца аналагічная замена абсталявання: у добрым стане, ні разу яшчэ не эксплуатаванае, толькі новым усё роўна не назавеш — дата выпуску не даць слухасці. Вядома, што свет не стаіць на месцы. Таму авіяцыйнай базай плануецца закупка новых прыбораў. Тым больш, далёка хадзіць не трэба: ў Беларусі існуе прадпрыемства па вытворчасці метэаралагічнага абсталявання.

— Сучасныя тэхналогіі значна аблегчылі працу метэаролагаў: тэхніка можа функцыянаваць самастойна, — каментуе Мікалай Барынаў. — Аднак гэта не ёсць добра. На тых прыборах, на якіх праводзіцца аўтаматычнае вымярэнне, хібнасць будзе складаць нашмат больш, чым гэта ж самае зрабіў бы чалавек.

Супрацоўнікі метэастанцыі вельмі вітаюць сучасную тэхніку: разуменне, што менавіта яна прыносіць палёгкі. Не так даўно, напрыклад, запустілі новыя акустычныя сістэмы «Каршун», якія палепшаюць тлушак. І як ні дзіўна, а мала хто ведае, што гэтыя бяшчодныя стварэнні могуць праць

лопасць верталёта. А калі птушка трапляе ў рухавік — ён выйдзе са строю. Чарада іх — наогул трагедыя для авіятэхнікі. А сутнасць акустычных сістэм у тым, што там запісаны тлушчаны «галасы небяспекі». Яны гэта чуюць і, думаючы, што недзе побач знаходзіцца пагроза, не падлятаюць да зон авіяпалётаў. Аднак бывае, што нават і сучасныя тэхналогіі не спраўляюцца (напрыклад, калі пакося травы, звычайна злітаецца шмат птушак). І нікуды ад гэтага не дзвеніцца: не адменіш, як выйсце, дадатковыя інструкцыі — ухіленне ад

Начальнік метэаралагічнай службы маёр Мікалай Барынаў назірае за паказчыкамі тэмпературы і вільготнасці.

сутыкнення, апыраджальны манеўр верталёта ці самалёта, уключэнне фар.

Толькі ніякія акустычныя сістэмы не дзейнічаюць на соў, якія даўно «прыжыліся» на сонсах, што растуць каля будынка метэастанцыі. Яны таксама — нібыта сіноптык: калі цёплае надвор'е — не пакадоць свайго прывычнага месца, а як пахладае — грэюцца ў елках, што растуць непалёку. Жывуць совы тут усім сямействам: мама, тата і дзеткі. Калі адна савань ўпаля з дрэва і не змогло ўзляцець, супрацоўнікі метэастанцыі забралі яго ў памяшканне, выхадзілі. Калі савань напярвае, пастудзі яго на галінку хвой. Толькі ўдзячнасць тлушак, мабыць, не ўпласцівае: і блізка не падпускаюць яны суседзьяў-сіноптыкаў да свайго жылля.

Ды і часу няма ў метэаролагаў, каб туды хадзіць, бо на працягу дня і ночы трэба весці назіранні: самалёты ж могуць лятаць у любы час сутак. У асноўным, авіяпералёты здзяйсняюцца два разы на тыдзень. У мэтах бяспекі экіпажа ўдзельнічае ў іх і сіноптык.

Безумоўна, метэаролагі не ўсёмагутныя. Як яны самі лічаць, прадказаць надвор'е на сто працэнтаў не можа ніхто: хоць адзін з прадугледжаных паказчыкаў, але не савань з сапраўдным.

— Апраўданасць нашых прагнозаў складае прыблізна 95—96%, — расказвае сіноптык. — Аднак гэта не сведчыць аб іх дакладнасці. Высокая дакладнасць бывае ва ўстойліваю пару года — зімой ці летам. А калі наступае пераходны перыяд — вясна ці восень, праэнт дакладнасці знікае. Гэта звязана з тым, што ў такі час надвор'е непрадказальнае, бо часта ўзнікаюць рэзкія небяспечныя з'явы. Праўда, кароткатэрміновае, але ж яны ёсць.

«Чалавек, які ўсё ведае пра надвор'е» — так кажучы многія пра метэаролагаў. А калі ён твой сябар ці знаёмы, то гэта і той, хто падкажа, які апрацаваць, ці ехаць на рыбалку, праводзіць мерапрыемства на вуліцы ці ў памішканні.

Дзве Мікалаеўны — заўзятая амаатаркі вышывання.

У Клімавіцкім раёне, на беларуска-расійскай памежжы, гэтыя вёскі з аднолькавай назвай падзяляе, калі ехаць наўпрост, толькі каля дзясятка кіламетраў. Тым не менш, Сабалёўкі належаць да розных, хоць і суседніх, сельсаветаў — Раднянскага і Галіцкага. Розныя вёскі, але і ў адной, і ў другой жывуць добрыя людзі.

Сяброўкі Мікалаеўны

Тут яркія колеры паўсюдна: хата травянога колеру з жоўтым палатом, дзверы нават у хляве ўпрыгожаны малюнкамі, у вокнах цвітуць кветкі. А ў пакоях — буйства фарбаў вясковых вышыванак.

— У мяне ад гэтага настрой паліяшца: я адразу хочацца ўсміхацца, — так тлумачыць сваю любоў да яркага жыцця гаспадыня, у якой нават фартак расшыты радаснымі сунікамі.

Валыяціна Мікалаеўна Фралова, 70-гадовая пенсіянерка, пераехала ў Сабалёўку ў маладосці: «Гагарын у космас паляцеў, а я ў тым жа годзе з'явілася тут». Працавала на мясцовай пушчафабрыцы, пайшла замуж, пасябрывала з суседкай.

Яшчэ адна Мікалаеўна, Лідзія Бандарэнка, сяброўка ласкава называе на мясцовым дыялекце «калатоўка» — гэта значыць жвава, спрытная. Іх шчырыя кажуны, галіцкія «зоркі» з іх створанымі тварамі і зробленымі формамі абзай-зросціліся ў убацьшы Лідзію Мікалаеўну з Сабалёўкі, якая ў свае 72 гады мае выдатную фігуру і натуральную прыгажосць.

— Дзетка, гэта не фітнес, а бясконцы грады і вандроўкі ў лес па грыбы ды ягады! — смеецца жанчына, і праменьчыкі маршчынак весела бягуць ад вачэй.

Яна ў сваім жыцці ніколі не фарбавала твар, а сукенкі на спатканні ў юнацтва пазычала. Цяпер апранае кофты ўнукаў з замежнымі літарамі на спіне. Апошнім разам спужала сяброўку, калі прыехаў гарманіст і яна пайшла ўпрысядкі.

— Мы паважаем адна адну за шчырасць, дабрыню, справядлівасць і... нелюбу да спіртных напояў. У нас іншыя інтарэсы!

Сяброўкі, у аднолькавых чырвоных у гарох хустках, жартуюць са сваёй «трасянкі» і спяшаюцца напіць гасцей духмянай гарбаты з з'ёлка. І толькі потым са стрыманым гонарам дэманструюць свае ручнікі, абрусы, фіранкі. Вышыванне — карпатлівая праца, але яна гэтым жанчынам зусім не ў цяжар.

— Нас ніхто не вучыў вышываць! — кажуць Мікалаеўны ў адзін голас. — Мы глядзелі на старэйшых і самі спрабавалі.

ДЗВЕ САБАЛЁЎКІ: КАЛЯРОВАЯ І МАЛОЧНАЯ

Собаляў не бачылі?

Ніхто не бачыў собаляў у гэтых мясцінах, таму растлумачыць старажытную назву вёсак вось так проста не ўдаецца.

— Затое баброў тут шмат! — гавораць мясцовае людзі. Ёсць таксама звесткі, што раней дзве Сабалёўкі вызначалі як «лапленую» і «дабранскую».

«Лапленую» — напэўна, мелася на ўвазе ў лапцях ці падраную. Але калі ў савецкі час менавіта тут пабудавалі пушчафабрыку, усе пачалі сябе лічыць ледзь не гарадскімі. Гэта было культурнае месца, з добрымі дарогамі.

Можа, ад таго цэнтра той Сабалёўкі называюць «пентагонам». Там яшчэ да калгаснага начальства жылі пань, ад якіх цяпер засталася толькі белая акацыя. Сёння тут працуе страўсавая ферма, дзе гадуюць заморскую птушку на яйкі і маладняк. Старажыткі Сабалёўкі, які ўжо знаёмыя нам Мікалаеўны, ставяцца да гэтых модных навінак з асцярогай: «Нам здаецца, што ў наш час усё было лепей».

Другая вёска Сабалёўка, Галіцкая сельсавета, ўжо дакладна перажыла свае лепшыя часы. Тут цяпер толькі пляч жыхароў ды ішчэ адзін дачнік. Не вёска, а хутар.

Муж і жонка Гудавай жывуць у пачатку вуліцы: — Яна называецца Будаўнічая, — паказвае на старую шылду жанчына. — Але хто тут цяпер будоўца? Мы зрабілі хату для сына, але ён тут не жыве, бо цяжка з працай.

Вольга Іванаўна — настаўніца пачатковых класаў на пенсіі, ёй 75 гадоў.

Са сваім мужам, Паўлам Мікалаевічам, калісьці пазнаёмілася выпадкова, праз сяброўку, калі ён прыехаў з замежнага плавання на радзіму. У Гудавай нарадзілася 5 дзяцей, цяпер яны ўсе ўладкаваны ў жыцці людзі.

На гэтых вясковых вакацыях у вёсцы адпачывае малодшы 8-гадовы ўнук Коля, які з бабуйлі і дзядулем чакае аўтакраму.

— Не, нам тут не сумна, мы прызываліся, — кажуць вясковыя. — У нас хапае клопатаў з уласнай гаспадаркай, сувязь з «велькай зямлёй» падтрымліваем праз аўтакраму, двойчы на тыдзень, а забяўляемся тэлевізійнымі серыяламі.

Хата Гудавайх — не яркая пляма, як у Фраловай. Тут іншы стыль — спалучэнне сціплых шэрых, карычневых, зялёных фарбаў. Зялёныя — гэта пакуль не ад вясновай зеляніны, а ад моху: параслая ад часу драўляная паштова скрыня здаецца мастацкім творам, які сумесна выканалі чалавек і прырода. Насупраць у падобную па выгледзе шпакію ўжо залатуюць птушкі — хутка сапраўдныя вясна.

Усярэдзіне хаты — нібыта спалучэнне сучаснага і мінулага. Шафа з цёмнага дрэва і бубет, якім больш за паўстагоддзя, а ўверсе — энергазберагальная лампачка. Старое радыё — і новая тэлефонная сувязь. Печка — і газавая плітка. Драўляная маслабойка — і электрычная. Гаспадарам гэта зручна.

Суботкіна малака

Калі ў той Сабалёўцы дарагіх гасцей адразу кідаюць частаваць мясам і грыбамі, то гаспадарыня горадзец вёскаў — малачныя прадукты.

Малака Гудавайм угодаль дзе карова Суботка, названая ў адпаведнасць са старою вясковай традыцыяй на дні тыдня, у які яна нарадзілася. Навокай раней было нямаля Пандэзія і Пяцёнаў, але цяпер кароў трымаюць у Сабалёўцы толькі ў двух дварах.

Акрамя каровы, у гаспадарцы Гудавайх усё «набор» жывёлы, зямельны ўчастак. Таму ў аўтакраме Вольга Іванаўна набывае толькі хлеб ды ласункі для Міколка, які не задавальнаецца хатнім мёдам. Усе прадукты ў сям'і — свае, натуральныя, экалагічна чыстыя.

Гаспадыня робіць паказальнае збіванне масла на старога ўзору маслабойцы. Гэтую драўляную прыладу ёй падарылі сваякі, а цяпер унук дапамагае збіць смятану на масла. Муж Павел Мікалаевіч назірае: без мужчынскага кіраўніцтва і тут не абыйсціся, а няхай так яно і будзе.

Ілона ІВАНОВА. Фота аўтара.

Клімавіцкі раён.

такіх практыкаваннях сёння ўжо няма сэнсу. Бо электрычная маслабойка з металу і пластыку 1991 года вытворчасці робіць гэтую працу без высілкаў з боку гаспадароў хвілін за 7. Дык чаму ж не карыстацца вынікамі прагрэсу? Бо вынік адзін і той жа — кавалак незвычайна смачнага масла.

— Гэтае атрымалася белага колеру, а колер залежыць ад малака і ад таго, чым харчавалася карова, — расказвае Вольга Іванаўна. — Для дзяцей я пера-топліваю масла, а таксама раблю свой сыр.

Падслоненае вясковае масла зусім не падобна да магазіннага. Асабліва ў спалучэнні з біліцамі з печы.

Міколка дапамагае бабуйлі гатаваць масла па-старадаўнаму.

— Гэта ўсё натуральнае, без прымесяў, — хваліцца гаспадыня, і мы ўсе ёй шчыра зайдзімосім. — Цяпер жа і малачныя прадукты робіць з рознымі дадаткамі. Якія яны? Чым небяспечныя? Хто ведае. Трэба імкнуцца, калі ёсць магчымасць, ужываць сапраўднае ежу, а не хіміюну. Здаровае харчаванне шмат значыць у жыцці сучаснага чалавека.

Пра забеспячэнне сябе і гарадскіх дзяцей натуральнымі прадуктамі думае і Мікалаеўны, і гэтая справа аб'ядноўвае жыхароў абедзвюх Сабалёвак і ўвогуле ўсіх вёсак. Сезон зімовага вышывання скончыўся — пачынаюцца паллявыя работы.

— Мы хочам пажадаць моладзі цярылісця, — завяршаюць гутарку мудрыя сялянкі. — Нашаму пакаленню давялося ўдзяцца працы, у якім не заўсёды ўсё складалася добра. Пасля вайны хлеба не было, падлеткамі пакідалі навуку, ішлі ў заробкі, грошай і калгасах не плацілі... Але шчасце ад грошай не залежыць, мы выгадалі дзяцей, далі ім адукацыю, і таму цяпер шчаслівыя. Калі сёння нашы дзеці скардзяцца на сваё жыццё, мы іх пераконваем (а іншым разам і пасварымся), што бывае і горш. Дзетка, вы яшчэ не бачылі дронжана, і няхай так яно і будзе.

Ілона ІВАНОВА. Фота аўтара.

Клімавіцкі раён.

РЭХА ТЫДНЯ: чатыры падзеі вачыма палітолага

У ФРАНЦЫЇ бацька «тулузскага стралка» заявіў аб намеры падаць у суд на французскую дзяржаву за забойства яго сына ў выніку 32-гадзіннай аблогі. Логіка яго думак зразумелая. Французскі спецназ з'яўляецца адным з найбольш трэніраваных і тэхнічна аснашчаных у свеце, па прычыне таго, што Францыя багатая высокаразвітай краіна, якая выкарыстоўвае самыя сучасныя тэхналогіі. Ён мае і галоўнаагенныя рэзэрвы, якія можна было падмясць у водаправод, і спецыяльны газ, які можна было пусціць у вентыляцыю, каб узяць падараванага ў тэрарызме жывым. Сама працягласць аблогі беспрэцэдэнтная. Звычайна так доўга акружаны можа патрымацца толькі пры на-ўраўнаважаным аб'ёме пагражае забіць, у выніку чаго паліцыя павінна дзейнічаць асабліва асцярожна. Але нават гэта не спыніла расійскія ўлады ў час тэрэта на Дуброўцы ад выкарыстання ўспальнялага газу. Довады, чаму гэтага не было зроблена ў дачыненні да адзінокага тэрарыста ў Францыі, зразумець цяжка. Хутэй за ўсё, яны не мелі ніякага дачынення да таго спецаперацый, а дачыніліся поля палітыкі. Нікала Сарказі, які ідзе на перавыбары ў красавіку, цэнтральным тэзісам перадвыбарнай кампаніі з'яўляецца некантраляваная эміграцыя ў Францыю з арабскіх краін. Можна думаць, што падараваны ў тэрарызме, які мае арабскае паходжанне, аказваў шудоўным пацярджаннем тэзісай Сарказі, таму так доўга знаходзіўся ў абложэ, стаўшы галоўнай навінай на ўсіх французскіх тэлеканалах. А пад канец аблогі быў эфектна забіты, несучы пасланне электрату — эміграцыя з арабскіх краін небяспечная і, акрамя таго, з ісламскім тэрарызмам дзейная ўлада будзе змагацца эфектыўна і бясплітасна. Права на справядлівасць і непрадзурты суд аказалася незапаправадзімым. Нагадаем, што ў Мінску нашам больш небяспечны тэрарысты (з больш доўгім спісам ахвяр, якія таксама маюць мець выбуховае прыставаенне) былі ўзяты жывымі і аддадзены пад суд.

НА САМЦЕ па ядзернай бяспэцы ў Сеуле было аб'яўлена як аб дасягненні, што Украіна і Мексіка цалкам вывелі запасы высокабагацанага ўрану са сваёй тэрыторыі. Наўрад ці можна пагадзіцца з трактоўкай арганізатараў саміту, што ядзерная бяспэка свету ад гэтага сур'ёзна палепшылася. Асноўным стымулам да стварэння ядзернай зброі з'яўляецца непатрэбны ціск Захаду на тых краінах, якія ім не паддаюцца, а ў гэтым плане нічога не змянілася. Ці будзе ў цяпер ядзерная зброя ў Паўночнай Карэі, калі б у Паўднёвай Карэі і Японіі не былі ў свой час дысплачываны дзясяткі тысяч салдат ШІА з відэаўчым мэтамі — выбару зручнага моманту для нападу на КНДР? Ці думалі б у Іране пра магчымасць заімаць ядзерную зброя, калі б не было ўроку заходняй агрэсіі супраць Югаславіі і Ірака, Афганістана і Лівіі? Беларусь у сямце не ўдзельнічала, хоць і была запрошана Хілары Клінтан у снежні 2010 года. Далейшыя павадзіны ШІА з пастаяннымі ліхамі каўбойскімі наскакамі на Беларусь зрабілі ўдзел Мінска проста неабавязковым.

АВІАЦЫМНЫ СКАНДАЛ пачаўся паміж Масквой і Мінскам. Авіакампанія Расіі вырашыла скарыстацца стварэннем ЕЭП для перагледу існуючых пагадненняў з Беларуссю аб парытэце колькасці рэйсаў паміж сталіцамі. Незадаволеным масквічам давялося патлумачыць, што ў ЕЭП Беларусь уступала для павелічэння эканамічных магчымасцяў сваіх прадпрыемстваў, а не для зніжэння іх шанцаў на паспяховае эканамічнае дзейнасць. Маскоўскім кампаніям даводзіцца пранавіцца што-небудзь цікавае «Белавіі», каб павялічыць колькасць рэйсаў з Масквы ў Мінск. Такой выгаднай прапановай можа стаць павелічэнне маршрутаў для беларускай авіякампаніі ў буйныя гарады Расіі. Калі ж прапанова не падацца выгаднай, усё застанеца, як ёсць, у рамках былога пагаднення 1997 года. Гаспадарчым суб'ектам Расіі даводзіцца зразумець, што ўраўняўска інтэграцыя накладвае абавязальнасць не толькі на Беларусь, але і на Расію.

29 сакавіка Еўрапарламент падтрымаў павелічэнне санкцый супраць Беларусі. Аднам з аб'ектаў аб'яўлення, чаму санкцыі супраць Беларусі патрэбны, стала пакаранне смерцю тэрарыстаў, правядзенае ў адпаведнасці з канонам рашэннем беларускага суда, якое ўвайшло ў сілу. Улічваючы, што ў той жа дзень у дружалюбнай Бруселю Японія пакаралі траіх прыгавораных японскім судом да смерці, але чакае якіх-небудзь санкцый ЕС да Японіі з-за гэтага не прыходзіцца, застаецца пажадаць еўрапарламентарыям банальнай аб'ектыўнасці і імкнення да сумленнага выканання сваіх абавязкаў. Іншыя аб'ектыўнасці неабходнасці санкцый супраць Беларусі нагналі аскому — еўрапарламентарыі фактычна абурліся, што ў Беларусі многія рэчы адбываюцца не так, як у Бельгіі або Германіі. Ну, дык на тое яна і Беларусь, а не Бельгія або Германія, каб рабіць усё па-свойму, а не як у гэтых краінах. І ўлічваючы, што мы не з'яўляемся членам Еўрасаюза, пастаянным павучанні органу ЕС да Беларусі выклікаюць цалкам зразумелыя раздражненне. Гэта нагадае сумна вядомаму «місію белага чалавека» ў Афрыцы і Азіі, прыкрываючыся якой еўрапейцы ў свой час паспяхова абрабавалі і падпарадкавалі сабе прасторы, якія ў шмат разоў перавышваюць памеры тэрыторыі ўсёй Еўропы.

Сяргей КІЗІМА, доктар палітычных навук

Считать недееспособным страховое свидетельство по обязательному страхованию гражданским ответственности владельцев транспортных средств на территории РБ серии ВС № 7270768. ФООО «Белкоопстрах» Данилец Е.И.

Сорам і гонар

ПРА ШТО МАЎЧАЦЬ ЦЯЛЯТЫ...

Спачатку карэспандэнт «Вязды» даведаўся, якой не павінна быць сучасная жывёлагадоўля. А затым накіраваўся ў гаспадарку, дзе працуюць сапраўдныя прафесіяналы сваёй справы. Некаторыя уражанні — у сённяшніх нататках.

«Ліпа» замест тэхналогіі

Матэрыялы праверак спецыялісты Камітэта дзяржаўнага па надмацавалі шматлікімі «фота-абнававаннямі» безгаспадарчасці. На адным слайдзе — гной і хмызнякі, што «ўладараш» на тэрыторыі фермы, на другім — па сутнасці, сапсаваныя кармы, якія прапаваюцца ў радцы каровам. Альбо — непахаваныя трупы жывёл, яе забой у антысанітарных умовах... Цяжка паверыць, што гэта адбываецца на Гродзенскай жывёлагадоўлі адным з флагманіў айчынай жывёлагадоўлі.

Так, у Прыняманні нямаля сельгаспрадпрыемстваў з высокімі паказчыкамі па вытворчасці малака і мяса. Аднак гэта не павінна супакоіваць, бо шмат дзе сітуацыя вельмі складаная і патрабуе жорсткіх захадаў па навядзэнні парадку, лічыць першы намеснік старшын Камітэта дзяржаўнага кантролю Гродзенскай вобласці Аляксандр САДАЎНІЧЫ.

А вось факты, якія прывёў намеснік начальніка ўпраўлення кантролю за работай аграрна-мяслова, лесагаспадарчага і прыродаахоўнага комплексу Камітэта дзяржаўнага кантролю Гродзенскай вобласці Андрэй СЕРБІН.

У снежні 2007 года ў КСУП «Племзавод Карэлічы» набылі ў Венгрыі 33 цялушкі. Крок наперад па паліяшэнні старту? На жаль, не. Менш чым праз тры гады ў гаспадарцы засталася толькі 7 з іх. У выніку неэфектыўна выкарыстана амаль 165 мільёнаў рублёў бюджэтных сродкаў.

У СВК «Вензавец» Дзятлаўскага раёна пабудавалі малочнатаварную ферму. Здавалася б, новае — значыць, лепшае, аднак... Прыём аб'екта ў эксплуатацыю са значнымі недаробкамі і элементарнай безгаспадарчасцю прывялі да росту непрадукцыйнага выбыцця жывёлы і сутотчасным стратам 1,5 тоны таварнага малака.

У многіх гаспадарках парушаецца тэхналогія гадавання нованароджаных цялят. Для іх не хапае індывідуальных домікаў, радзільных аддзяленняў

атрымаеш належны вынік, — не сумняваецца намеснік начальніка ўпраўлення сельскай гаспадаркі і харчавання Бераставіцкага райвыканкама Павел БУТКЕВІЧ.

Сітуацыя ўскладняецца неэфектыўным ветэрынарным абслугоўваннем. Гаспадаркі вобласці толькі на дзве трэці забяспечаны ветэрачамі, прычым многія спецыялісты ветэрынарнай службы не выконваюць свае непарардныя абавязкі, не карыстаюцца паўнамоцтвамі. Летася ў дзевяці з сямнаццаці раёнаў вобласці не складзена ніводнага працатола аб парушэнні ветэрынарных правілаў. Няжу ўсё ў норме? Але чаму тады ў шасці раёнах павялічыўся падзех буйной рагатай жывёлы? Лідзіру ў гэтай сумнай «намінацыі» Слонімскага раёна, дзе падзех буйной рагатай жывёлы і сёння летася павялічыўся адвадзена на 19 і 20 працэнтаў.

Тым часам масапрапаўчым прадпрыемствам, якія за апошнія гады значна павялічылі свае магутнасці, не хапае сыравіны і яны вымушаны закупляць яе за межамі рэспублікі. А ў некаторых гаспадарках спрабуюць прыхарашыць рэальнае становішча і падзех жывёлы «ліпай» у документах. (Напрыклад, у СВК «Дзераўноўскі» Слонімскага раёна складаліся фіктыўныя акты аб рэалізацыі жывёлы насельніцтву.)

Ураўні і наступны факт: больш за 4 тысячы галоў маладняку буйной рагатай жывёлы, што трапілі летася ў забойныя цэкі масапрапаўчым прадпрыемстваў сістэмы абслугоўвання, не дасягнулі і 150 кілаграмаў у жывой вазе. А пазатэля Зэльвенскаму райсаўгаставарыству ад сельгаспрадпрыемстваў наступіла 1502 галавы маладняку сярэдняй вагой... 53,2 кілаграма.

Між тым, у вобласці ёсць гаспадаркі, у якіх не грэх павучыцца.

«Дробязі? Іх не бывае!»

— У тэхналагічным працэсе няма дробязю. Акуратна выконвайце тэхналагічныя параметры — і атрымаеш належны вынік, — не сумняваецца намеснік начальніка ўпраўлення сельскай гаспадаркі і харчавання Бераставіцкага райвыканкама Павел БУТКЕВІЧ.

дзей за адзін раз на квартал, у яе бяруць кроў на біяхімічны аналіз. І калі выяўляецца недахоп тых ці іншых элементаў, то робіцца карэкцыроўка рацыёну. Што ж дачыцца лячэння жывёл, то пасля яго, каб трапіць на доўку, карова абавязкова праходзіць тэст на антыбіёткі. Калі яны не выяўлены — можна вяртацца ў асноўны статак. Калі ёсць — даенне асобнае, прычым малака (праз прапарызатар) выкарыстоўваецца толькі для вышывання цялят.

— У нашай службе, якая цалкам укамплектавана спецыялістамі, ёсць усё неабходнае для працы па прафілактыцы і лячэнні жывёлы, — кажа галоўны ветурач сельгаспрадпрыемства «Масаліяны» Аляксандр КЛЕПІК.

Уся інфармацыя па кожнай карове (па сутнасці — гісторыя яе жыцця, пачынаючы ад з'яўлення на свет) заносіцца ў камп'ютарную базу, у тым ліку і па ветэрынарным абслугоўванню. Секцыі для цялят абсталяваны відэаназіраннем, каб у любы момант праверыць, наколькі свечасоова, прафесійна аказалі дапамогу жывёле. Дарэчы, у гэтай і іншых гаспадарках раёна распрацавана сістэма аплаты работнікаў за атрыманне прыплоду — за дапамогу пры ацёле і свечасоовае вышывання цялят малозівам, што з'яўляецца адным з важнейшых умоў захавання маладняку.

Важна і тое, што гаспадарка стапрацэнтна забяспечана індывідуальнымі домікамі для ўтрымання цялят і месцамі для іх далейшага знаходжання ў прафілактыцы. Усё гэта, зразумела, папярэдняе рыхтуецца згодна з санітарнымі патрабаваннямі.

...Цяпер гаспадарка разлічваецца па кравядзе, за кошт якога быў пабудаваны комплекс. Штомесячна гэта забірае каля 40 працэнтаў вырўчы, а да 2016 года пазыку неабходна вярнуць.

— І калі б мы не даілі за суткі 22 літры малака ад каровы, то гэта было б для нашай эканоміі праблема тычна. Аднак някелькі надой і якасць прадукцыі (70 працэнтаў малака — «эстэра», 20 працэнтаў — вышэйшага гатунку, а адсюль і закупачныя цэны) дазваляюць спадзявацца, што усё ў нас будзе добра, — сцвярджае дырэктар РУСП «Масаліяны» Алег Антушэвіч.

Тым больш што планы па павелічэнні дойнага статаку і атрыманні ад каровы 9 тысяч кілаграмаў малака здаюцца цалкам рэальнымі.

Барыс ПРАКОПЧЫК. Фота аўтара

Беларускі адбор «Новай хвалі-2012»: УСМІХАЙЦЕСЯ, КАЛІ ЛАСКА!

У мінулыя выхадныя ў Мінску фінішавалі нацыянальныя адборачныя туры конкурсу «Новая хваля-2012» і «Дзіцячая Новая хваля-2012». За права прадстаўляць сёлета Беларусь у Юрмале (24—29 ліпеня) і ў Рэтку (у жніўні) спаборнічалі адпаведна 22 і 24 артысты.

«Дразды» ўразлілі судзюў балалайкай і футрам... А Вера Карэтнікава — абаянем, безумоўна!

Больш як палове ўдзельнікаў чамусьці было праблемай спяваць на беларускай. Народныя і эстрадныя творы гучалі так пратакольна і безэмацыянальна, што міжволі моршчыліся не толькі судзіі, але і шмат хто з публікі. «Мабыць, некаторыя саромеюцца спяваць па-беларуску? — старшыня нацыянальнага журы Анатоль Ярмоленка здзіўляўся не менш за нас. — Але радуе, што многія маладыя артысты пачалі разумець, што мова, наадварот, можа стаць іх «фішкай». Зірніце хоць бы на Украіну, у артыстаў якой родная мова — гэта брэнд».

Што меў на ўвазе адзін з членаў журы, стала відэаочна падчас адбору: калі да юных артыстаў заўвагі і прэтэнзій амаль не было, то з дарослых далёка не ўсе адказна паставіліся да падрыхтоўкі. Нехта за некалькі месяцаў так і не змог выбраць сабе песню — хіт краіны, хтосьці забыўся прывезці патрэбныя фанграмы, хтосьці не паклапаціўся пра разнастайнасць рэпертуару — спяваў толькі на англійскай альбо толькі джаз ці тужліваю лірыку. «У вас ёсць больш паэзіяўныя песні?», «Вы можаце усміхнуцца? А яшчэ раз? А спяваць з усмешкай?» — даводзілася нагадваць ім.

Вера Карэтнікава

— Калі быў не адзін, то дакладна! — не разгубіўся саліст гурта «Дразды» Віталь Карпаў. У паўжуртковай палеміцы апрадуць у шубы гурт даўвэ журы, што фоту гэта не з драздоў і не з Драздоў, а жывыя песні, звышпазітыўны настрой і добрае нахабства давяршылі справу — «Дразды» увайшлі ў лік паўфіналістаў «Новай хвалі».

Пашчасліва таксама Ганне Шалюцінай, Веры Карэтнікавай, Егізару Фарашану, Містару Х (Яўгену Літвінковічу), Аляксею Шкрабу, Аляксандру Барташэвічу і гурту Янке (саліст Ян Жанчак). Усе яны выступляць у паўфінале конкурсу 20-21 красавіка ў Маскве.

Дарчы, у паўфінале «Дзіцячай Новай хвалі» таксама былі адбраныя 8 беларускіх артыстаў — Ягор Жашко, Ірына Круглік, Аляксандра Лакціёнава, Лізавета Пеганова, Юлія Мажылюская, Лілія Федарцова, Ангеліна Калабухава і Ганна Зайцава.

«Такой колькасці таленавітых выканаўцаў на адборы ў Рэспубліцы Беларусь мы даўно не чулі, — падсумаваў уражаннямі гендиректор конкурсу Аляксандр Румянчук, — з чым вынічню і вас, глядачоў, і нас, арганізатараў». Прэтэндэнты на выхад у фінал абодвух конкурсаў будуць названыя напрыканцы красавіка. Яны атрымаюць парадны рэпертуары, іміджы і харэаграфію, а пасля дадатковага праслухоўвання судзіі канчаткова вызначыцца з прадстаўнікамі ўсіх краін-удзельніц на міжнародным конкурсе «Новая хваля-2012».

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

«Як ты ведаеш родную літаратуру?»

Каб атрымаць адказ на гэтае пытанне, Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства «Белпошта» ў Год кнігі на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь праводзіць конкурс-віктарыю. Да ўдзелу ў ёй запрашаюцца як грамадзяне нашай краіны, так і іншых дзяржаў, якія пастаянна пражываюць у Беларусі і дасягнулі ўзросту 14 гадоў.

Анкеты прымаюцца з 1 красавіка па 30 лістапада 2012 г. Вынікі будуць падводзіцца адзін раз у два месяцы. Першы этап конкурсу — з 1 красавіка па 31 мая. Падвядзенне вынікаў будзе ажыццяўляцца шляхам розыгрышу аднаго прызга сярод усіх удзельнікаў, якія правільна адказалі, і аднаго прызга сярод усіх удзельнікаў конкурсу. Вынікі будуць размешчаны на сайце www.belpost.by і ў друкаваных СМІ. Пераможцы будуць узнагароджаны граматамі і наборамі філатэлістычнай прадукцыі.

BELOPCHA logo and text: У рамках мерапрыемстваў, прысвечаных Году кнігі, «РУП» Белпошта запрашае прыняць удзел у конкурсе-віктарыі «Як ты ведаеш родную літаратуру?»

У НАСТУПНЫМ НУМАРЫ

Пра сямейны дзіцячы дом Жанны Кавальскай Насця ведала і аднойчы напісала туды ліст. Усіх слоў не памятае, але адна фраза запомнілася, назаўсёды. «Я буду вам добрай дачкой», — пісала маленькая дзіўчынка незнамай жанчыне. Тыдні праз два прыйшоў адказ, Насцю запрасілі ў Занарач. Маці, бацька, браты і сёстры адразу прынялі яе. А хутка ў сям'і даведзіліся пра мастацкі талент Насці...

Праект пад назвай «Сацыяльнае таксі», што стартваў у Мінску напрыканцы 2010 года, карыстаецца вялікім поспехам сярод хіжароў сталіцы. «Заявак вельмі шмат, у нас чэргі, бо час распісаны амаль да сярэдзіны мая», — адзначыла спецыяліст па сацыяльнай рабоце Юлія Карпава. — У мінулым годзе у нас было каля чатырох тысяч зваротаў, за тры месяцы гэтага — ужо каля тысячы.

Спорт

ПАДАРУНАК ДЛЯ АЎТАБУДАЎНІКОЎ

Са сталіцы беларускіх самазвалаў прыйшла добрая навіна. Пасля рэканструкцыі адкрыўся мясцовы стадыён «Тарпеда», які ў перспектыве здолее прымаць міжнародныя матчы.

Калі быць дакладным, мясцовую арэну, якая належыць БелАЗу, цалкам на рамонце не закрылі і жодзінкі «Тарпеда» заўжды прымаў суперніку на сваім полі. Але працавала адна трыбуна, а галоўную — заходнюю — падрыхтавалі да эксплуатацыі напрыканцы мінулага года. Агульная ўмяшчальнасць трыбун цяпер складае 6542 месца. Хвалісты драк, утульныя раздзявалы, каментатарскія крокі, нядрэнная ложа для СМІ — цяпер на мясцовым стадыёне ўтульна будзе не толькі гасцям, балельшчыкам, але і журналістам.

кажа Яўген Тадэвушавіч. — Але негатыву не пачуў. Футбалісты таксама кажучь, што іх усё задавальняе. Дарчы, на гэтым матчы мы таксама зарабілі: прадалі прыблізна 1500 квіткаў, атрымалі за іх каля 12 мільёнаў рублёў.

Гонар Жодзіна — не толькі прыгожы стадыён, але і цудоўны астаўлеўваць асвятляльны газон, адзін з лепшых у краіне. Дзякуючы спецыяльнаму падагрэву, поле ўжо зараз, у красавіку, мае вельмі добрую якасць. — Трэба адзначыць, што мы зараз збіраемся пачаць устаўлеўваць асвятляльны газон, адзін з лепшых у краіне. Дзякуючы спецыяльнаму падагрэву, поле ўжо зараз, у красавіку, мае вельмі добрую якасць.

ЖЛОБІНСКІ «МЕТАЛУРГ» УПЕРШЫНЮ СТАЎ ЧЭМПІЁНАМ БЕЛАРУСІ

У выхадныя жлобінскі «Металург» выйграў чэмпіянат Беларусі па хакеі. «Сталевары» ўпершыню сталі чэмпіёнамі, і адбылося гэта 1 красавіка.

Фота БЕЛТА

Увогуле серыя плей-оф атрымалася сёлета надзвычайна відовішчай. «Нёман» павёў у серыі, выйграўшы першы матч (3:2), затым дзве перамогі атрымаў «Металург» (3:2 і 5:2), потым зноў узялі верх гродзенцы (3:2). На што «Металург» у чарговы раз адказаў дзвюма перамогамі (3:2 і 1:0). Лёс шостай, вырашальнай, сустрэчы вырашыла ўсяго адна шайба. Прычым даволі кур'ёзна. У сярэдзіне гульні галкіпер «Нёмана» Сяргей Шабанаў дапусціў пралік: выкаціўшыся за вароты ён упусціў шайбу, якая дасталася нападаючаму «Металурга» Валерыю Хлебнікаву. Галкіпер хутка заняў сваё месца ў варотах, аднак ужо было позна... У «Нёмана» заставалася яшчэ паўгадзіны, каб выправіць сітуацыю, але нікога адметнага ў атацы стварыць гродзенцы не здолелі.

— Магчыма, нам пашчасціла з гэтай шайбай. Але мы змагаліся, як галодныя ваўкі. Усе лажыліся пад шайбу. Супернік паказаў дастойны хакей, але выйграў мы, — кажа галоўны трэнер «Металурга» Васіль Спірыдонаў.

Такім чынам, жлобінская каманда выйграла залатыя медалі чэмпіянату Беларусі і Кубак Прэзідэнта, які ўручаецца пераможцу плей-оф.

СЯРГЕЙ ДАЛІДОВІЧ ВЫЙГРАЎ МУРМАНСКИ МІЖНАРОДНЫ МАРАФОН

Лідар беларускай зборнай па лыжных гонках Сяргей Далідовіч у шосты раз выйграў Мурманскі міжнародны марафон. Другое месца заняў яшчэ адзін беларускі лыжнік Аляксей Іванов. Усяго ў гонцы на 50 км прыняло ўдзел паўтары тысячы спартсменаў з 10 краін. Спаборніцтвы працягнуліся ўжо ў трэці раз падчас Свята Поўначы, якое адбылося з 30 сакавіка па 1 красавіка ў Мурманску.

Алена КРАВЕЦ

Word search puzzle with images of people and various words hidden in the grid.

СЁННЯ

Table with columns: Сонца, Усход, Захад, Даўжыня дня. Rows: Мінск, Віцебск, Магілёў, Гомель, Гродна, Брэст.

Месяц Поўня 6 красавіка. Месяц у сусор'і Дэзвы. Імяніны Пр. Кірылы, Фамы, Фёдара, Якова. К. Ірэны, Рэнаты, Антона, Панкрата, Рышарда.

ЗАЎТРА

Weather forecast map of Belarus showing temperatures and weather icons for various cities like Віцебск, Гродна, Мінск, Магілёў, Брэст, Гомель, Варшава, Кіеў, Рыга, Вільнюс, Масква, С.-Пецярбург.

УСМІХНЕМСЯ

У Індыі падсудным забаронена адказваць песнямі на пытанні судзіі.

Кніга рэцэптаў ад Дар'я Данцовай займае 700 старонак і складаецца з аднаго рэцэпта. Рэцэпт трымае ў напрузе да самага канца... І да апошняй старонкі не зразумела, у які момант засыпаць пельмені.

П'яны муж стукае ў дзверы. Жонка не пускае. Муж крычыць: — Хто ў хаце гаспадар? Жонка: — Хто ў хаце, той і гаспадар!

Самы доўгі сон зарэгістраваны на ўроку гісторыі: вучань заснуў у XV стагоддзі, а прачнуўся ў XVIII.

— Ты што тут робіш, Фіма? — Як што? Прыехаў з жонкай у тэатр! — А чаму не заходзіш? — Сёння мая чарга ахоўваць машыну.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

Publication information for Zvezda newspaper, including contact details, subscription rates, and editorial board members.